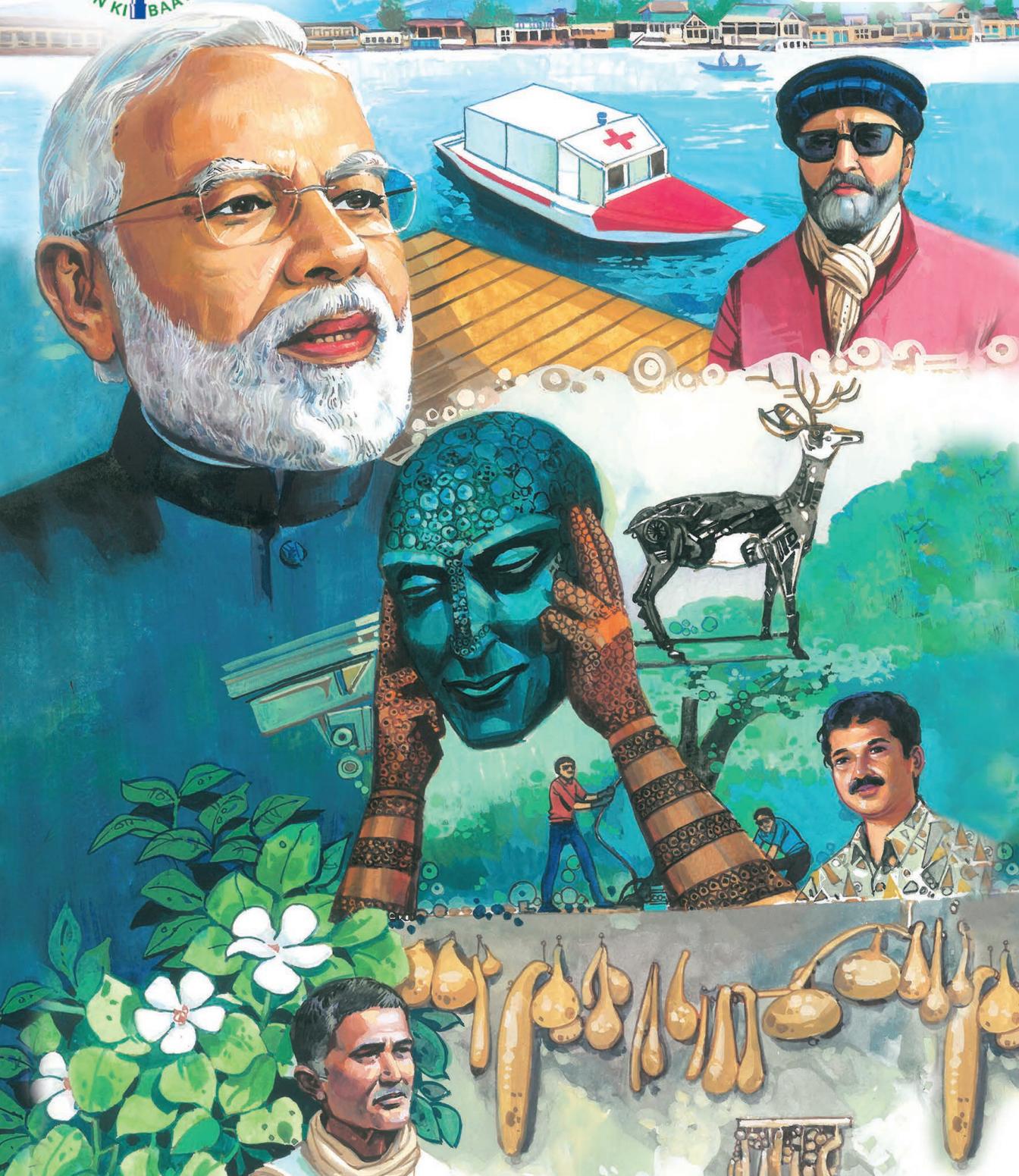

മൻ കി ബാത്

വാല്യം-3

മൻ കി ബാത്ത്

വാല്യം - 3

രചയിതാക്കൾ

ശാരദ മോഹൻ, ശശി മുഖർജി

ഇല്ലസ്‌ട്രേഷൻ, കവർ ഡിസൈൻ

ദിലീപ് കാദം

അസിസ്റ്റന്റ് ആർട്ടിസ്റ്റ്

രവീന്ദ്ര മൊകാതെ

നിർമ്മാണം

അമർ ചിത്ര കഥ

പ്രസാധകർ

അമർ ചിത്ര കഥ പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്

Malayalam

ISBN - 978-81-19242-96-2

Amar Chitra Katha Pvt. Ltd, June 2023

© Ministry of Culture, Govt of India, June 2023

All rights reserved. This book is sold subject to the condition that the publication may not be reproduced, stored in a retrieval system (including but not limited to computers, disks, external drives, electronic or digital devices, e-readers, websites), or transmitted in any form or by any means (including but not limited to cyclostyling, photocopying, docutech or other reprographic reproductions, mechanical, recording, electronic, digital versions)

without the prior written permission of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

You can now get ACK stories as part of your classroom with **ACK Learn**, a unique learning platform that brings these stories to your school with a range of workshops. Find out more at www.acklearn.com or write to us at acklearn@ack-media.com.

പ്രിയപ്പെട്ട കുട്ടികളേ,

പുരാതനമായ അറിവും വിജ്ഞാനവും കൊണ്ട് സമ്പന്നമാണ് നമ്മുടെ രാജ്യം, ആധുനികവൽക്കരണത്തിലേയ്ക്കുള്ള കുതിപ്പിനിടയിൽ അതിൽ പലതും നമുക്കു കൈമോശം വന്നു. മുന്നോട്ടുള്ള പ്രയാണം നല്ലതുതന്നെ, പക്ഷെ അതോടൊപ്പം പൂർവികർ നമുക്കായി നൽകിയ പാരമ്പര്യങ്ങളെ ഓർത്തെടുക്കുന്നതു നല്ലതാണ്.

ഈ ചിന്തയാണ് മാലിങ് ഗോംബുവിന് 1000 വർഷങ്ങൾ പഴക്കമുള്ള പേപ്പർ നിർമ്മാണ കലയെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാൻ പ്രചോദനമായത്. മരങ്ങളിൽ നിന്നല്ല, ഷുഗുഷെങ് എന്നറിയപ്പെടുന്ന കുറ്റിച്ചെടിയുടെ പുറം തൊലിയിൽ നന്നാണ് അദ്ദേഹം പേപ്പർ നിർമ്മിക്കുന്നത്.

മൻ കി ബാത്ത് കോമിക് പരമ്പരയുടെ മൂന്നാം വാല്യത്തിൽ അരുണാചൽ പ്രദേശിൽ നിന്നുള്ള ഈ അത്ഭുത മനുഷ്യനെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾ പഠിക്കാൻ പോകുന്നു. മോൺപ ഗോത്രത്തിൽപ്പെട്ട ഇദ്ദേഹം പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ കടലാസ് ഉണ്ടാക്കുന്നതിലൂടെ ഭൂമിക്ക് പുതുജീവൻ നൽകി.

നിങ്ങളെപ്പോഴെങ്കിലും വാട്ടർ ആംബുലൻസ് എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടോ? ഇല്ലെങ്കിൽ, കാൾമീരിലെ മനോഹരമായ ദാൽ തടാകത്തിൽ വാട്ടർ ആംബുലൻസ് ഓടിച്ച താരിഖ് അഹ്മദ് പത്ലു എന്ന മനുഷ്യന്റെ കഥ വായിക്കൂ. കോവിഡ്-19 ലോക്ക്ഡൗൺ കാലത്താണിതു നടന്നത്.

എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാൻ ഇറങ്ങിപ്പുറപ്പെടുക എന്നത് നിങ്ങൾക്ക് അത്ര എളുപ്പമായിരിക്കില്ല. അതിന് ധീരതയും, നിശ്ചയദാർഢ്യവും, പ്രയാസങ്ങൾ നേരിടാനുള്ള സന്നദ്ധതയുമാണ് ആവശ്യം. പക്ഷെ നിങ്ങൾ മാറി ചിന്തിക്കുകയും സ്വന്തം ഹൃദയം പറയുന്നതുകേട്ട് ഇറങ്ങിത്തിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ അതു നിങ്ങൾക്ക് അളവില്ലാത്ത സംതൃപ്തി നൽകും.

എന്റെ സ്നേഹവും ആശീർവാദവും എപ്പോഴും നിങ്ങൾക്കൊപ്പമുണ്ട്.

ഉള്ളടക്കം

1	മാലിൻ ഗോംബു	3
2	ഉർഗെയ്ൻ ഫണ്ട്സോഗ്	6
3	ശ്രീനിവാസ് പടകനല	9
4	ഭാഗ്യശ്രീ സാഹു	12
5	രാം ലോത്തൻ കുഷ്വാഹ	14
6	താരിഖ് അഹ്മദ് പത്ലു	17
7.	സഞ്ജയ് കച്ചപ്പ്	19
8	ഹരിച്ചന്ദ്ര സിങ്	22
9	സച്ചിദാനന്ദ ഭാരതി	24
10	സികാരി തിസ്സോ	27
11	പി. എം. മുരുകേശൻ	30

മാലിന്യ ഗോംബു

സ്കൂളിൽ അതൊരു ക്രാഫ്റ്റ് പീരിയഡ് ആയിരുന്നു. കുട്ടികൾ പേപ്പർ മാഷെ കൊണ്ടുള്ള കളിപ്പാട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാൻ പഠിക്കുകയായിരുന്നു.

എന്റെ പേപ്പർപർപ്പുകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച പന്നിയിലേയ്ക്ക് നോക്കൂ! നല്ല രസമല്ലേ?

എനിക്കുറപ്പാണ് സാറിന് പേപ്പറിനെ കുറിച്ചും പന്നിയെ കുറിച്ചും ഒരു കഥപറയുന്നുണ്ടാകും.

ഔം..! ഇവൻ ശരിക്കും സുന്ദരൻ! നീയീത് നായർ സാറിന്റെ ക്ലാസ്സിൽ കാണിക്കണം.

നായർ സാർ അവരെ നിരാശപ്പെടുത്തിയില്ല.

നന്നായി, എന്റെ കൈയിൽ പന്നിയെ കുറിച്ചുള്ള കഥയില്ല. പക്ഷെ, മൊൻ ജുഗു എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഒരു പ്രത്യേകതരം പേപ്പറിനെ കുറിച്ചുള്ള ഒരു കഥ നിശ്ചയമായും ഉണ്ട്.

നോക്കൂ, ഞാൻ നിന്നോടു പറഞ്ഞില്ലേ. ഹി ഹി ഹി!

ഏതാണ്ട് 1000 വർഷങ്ങൾക്കു മുൻപ് മൊൻപ ഗോത്രത്തിലെ സ്ത്രീകൾ ജുഗു ചെണ്ട് എന്ന കുറ്റിച്ചെടിയുടെ പുറംതൊലി ഉപയോഗിച്ച് പേപ്പർ ഉണ്ടാക്കുകയായിരുന്നു.

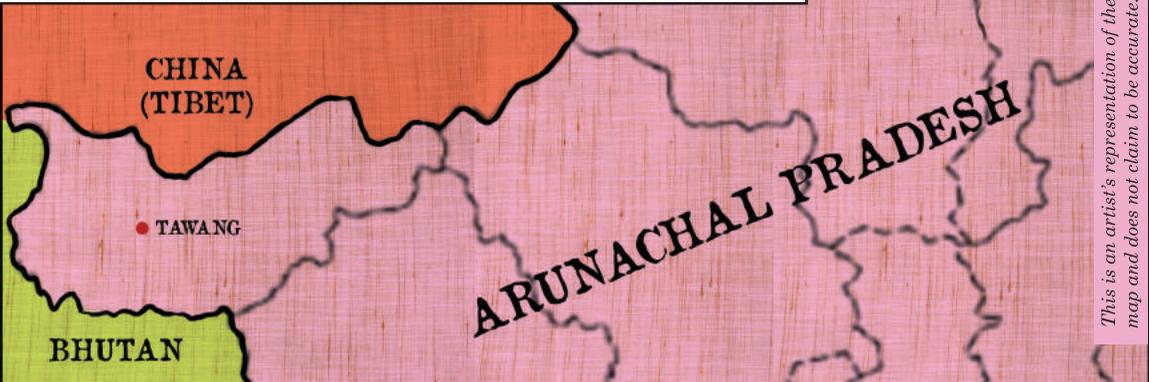
ഇതാ, ആശ്രമത്തിന് വിൽക്കാൻ പറ്റിയ രീതിയിൽ തോന്നുണ്ടാക്കിയ ഒരു ഷീറ്റ്.

നമ്മുടെ മൊൻ ജുഗു പേപ്പർ കൊണ്ട് അവരെന്താണ് ചെയ്യുക?

അവരതിൽ മനോഹരമായ ചിത്രങ്ങൾ വരച്ച് ആശ്രമത്തിന്റെ ചുമരിൽ തൂക്കും. അതിൽ വിശുദ്ധ വചനങ്ങൾ എഴുതി വയ്ക്കുകയും ചെയ്യും.

എല്ലാവരും ശ്രദ്ധയോടെ ഇരുന്നു. എല്ലാത്തിനുമുപരി അത് മൻ കി ബാത്തിന്റെ കഥാ സമയമായിരുന്നു.

മൊൻപ ഗോത്രക്കാർ ഇന്ത്യ, ടിബറ്റ്, ചൈന തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളുടെ അതിർത്തി പ്രദേശമായ, ഇപ്പോൾ അരുണാചൽ പ്രദേശ് എന്നറിയപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്താണ് ജീവിച്ചിരുന്നത്.

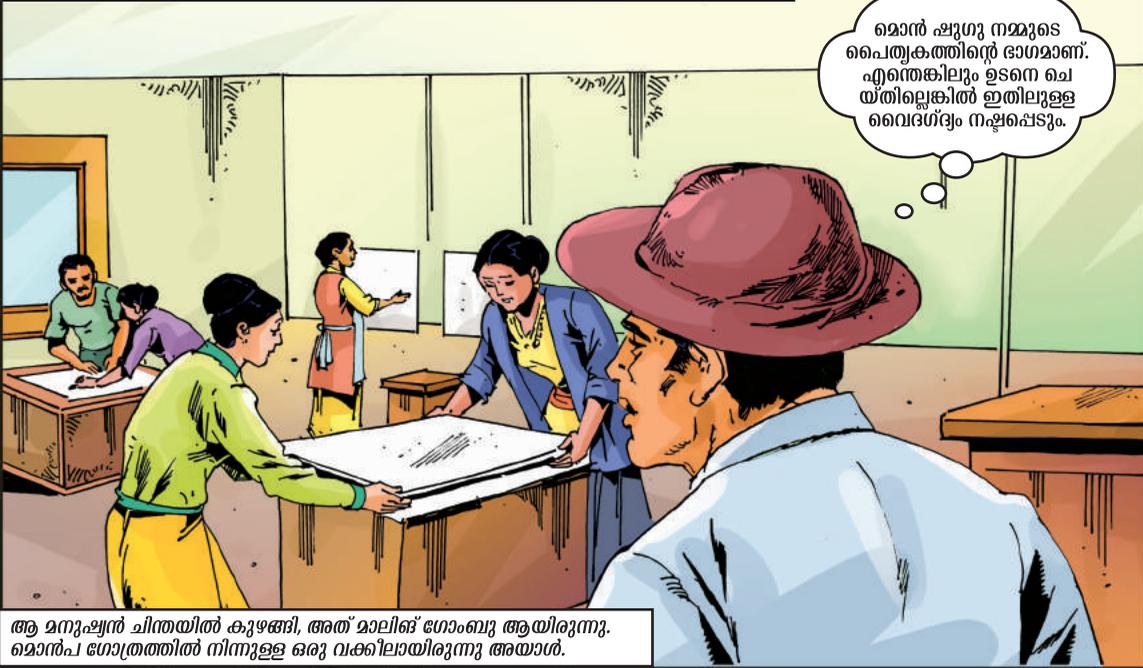
This is an artist's representation of the map and does not claim to be accurate.

പുരാതന കാലത്ത് മോൻപക്കാർ ഭൂട്ടാൻ, ചൈന, ടിബറ്റ്, ജപ്പാൻ തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളിൽ മൊൻ ജുഗു വിറ്റിരുന്നു. പിന്നീട് പതിയെ ഉപഭോഗം നിലച്ചു.

* പൊതുവായി പേപ്പർ മാഷെ എന്നറിയപ്പെടുന്നു - ഒരു തരം പേപ്പർ പർപ്പ്, പശ.

.... പക്ഷെ മൊൻ ചുഗു കൊണ്ടുള്ള കരകൗശല വസ്തുക്കൾ ഉരിച്ചില്ല. എന്താനും കുടുംബങ്ങൾ നൂറ്റാണ്ടുകളോളം നിർമ്മാണം തുടർന്നു. അങ്ങിനിയീരിക്കെ, അടുത്തിടെ-

മൊൻ ചുഗു നമ്മുടെ പൈതൃകത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്. എന്തെങ്കിലും ഉടനെ ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ ഇതിലുള്ള വൈദഗ്ദ്ധ്യം നഷ്ടപ്പെടും.

ആ മനുഷ്യൻ ചിന്തയിൽ കുഴങ്ങി, അത് മാലിങ് ഗോംബു ആയിരുന്നു. മൊൻപ ഗോത്രത്തിൽ നിന്നുള്ള ഒരു വക്കീലായിരുന്നു അയാൾ.

മൊൻ ചുഗു നിർമ്മാണം ഒരുപാട് ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള പ്രക്രിയകളടങ്ങുന്നതായിരുന്നു.

1. എപ്രിൽ-ഡിസംബർ മാസങ്ങളിൽ കുറ്റിച്ചെടികളിൽ നിന്ന് പുറം തൊലി വീളവെട്ടേണ്ടതുണ്ട്.

2. മൃദുവായ ഉൾഭാഗം നീക്കം ചെയ്ത് പുറം തൊലി കഴുകി, നന്നായി ഉണക്കി വെയ്ക്കേണ്ടതുണ്ട്.

3. ചെറിയ കഷ്ണങ്ങളാക്കി മുറിച്ച് തിളപ്പിക്കുന്നതിനു മുൻപായി ചാരവെള്ളത്തിൽ* മുക്കേണ്ടതുണ്ട്.

4. അവശിഷ്ടങ്ങൾ പൾപ്പാക്കി, പരത്തി പേപ്പറാക്കി മാറ്റേണ്ടതുണ്ട്.

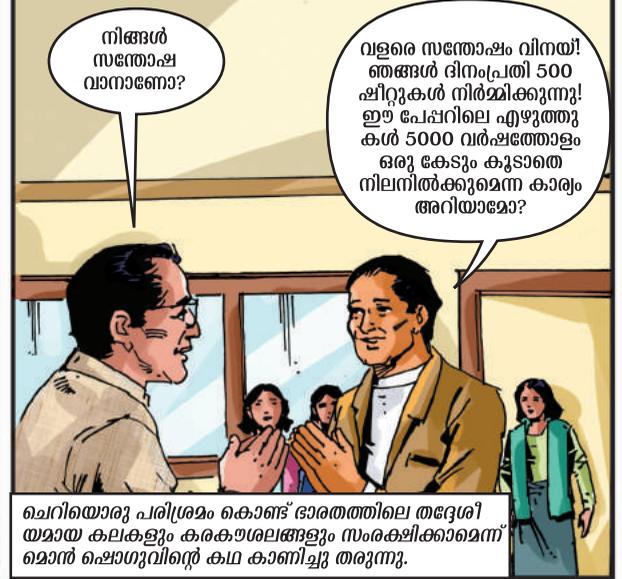
കാലാവസ്ഥ നല്ലതെങ്കിൽ ഒരു ദിവസം 100 ഷീറ്റ് പേപ്പറുകൾ വരെ ഉണ്ടാക്കാൻ സാധിക്കും.

* മരം കത്തിയചാരം വെള്ളത്തിൽ ലയിപ്പിച്ച മിശ്രിതം.

മാലിങ് ഗോംബുവിന്റെ ഭാഗ്യത്തിന് ഖാദി ഗ്രാമ വ്യവസായ കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാൻ വിനയ് കുമാർ സർക്കസന മൊൻ ഷുഗുവിനെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ തൽപരനായി.

പക്ഷെ സർക്കസന അങ്ങനെ വിട്ടുകളയുന്ന ആളായിരുന്നില്ല. ബുദ്ധിമുട്ടുകൾക്കിടയിലും തവാങ്ങിൽ ഒരു നിർമ്മാണ യൂണിറ്റുണ്ടാക്കാൻ സഹായിച്ചു.

ഉർഗെയ്ൻ ഫണ്ട്സോസ്

സർവ്വോദയ വിദ്യാലയത്തിൽ പുത്തോട്ടവൽക്കരണ ക്ലാസ്സിൽ നായർസാർ കളകൾ പഠിക്കേണ്ടതെങ്ങിനെ എന്ന് പഠിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു.

ഈ ജോലി കഠിനമാണ്! എന്റെ നടുവെടിഞ്ഞു.

ദിവസവും പാടത്ത് ഈ പണിയെടുക്കുന്ന കർഷകരെ ഒന്നോർത്തു നോക്കൂ.

ഈ ജോലിക്കിടെ ഞാനൊരു കഥ പറയാം. അപ്പോൾ അച്ഛൻ നഷ്ടപ്പെട്ടു. ലഡാക്കിൽ 14,000 ഫീറ്റിൽ തണുത്തതൻ കൃഷിയെന്ന് കർഷകനെ കുറിച്ചുള്ള കഥ.

അസാധ്യം! അതും ഒരു മഞ്ഞു മരുഭൂമിയിൽ!

ഉർഗെയ്ൻ ഫണ്ട്സോസിന് 12 ാം വയസ്സിൽ അച്ഛൻ നഷ്ടപ്പെട്ടു. അമ്മയ്ക്കും മൂത്ത സഹോദരി സെറിങ്ങിനും സഹോദരൻ സ്റ്റാൻസിനുമൊപ്പം ലഡാക്കിലെ ഗ്യായ് ഗ്രാമത്തിൽ വളർന്നു.

അമ്മ, ഞാൻ വലുതായാൽ ഐടിബി.പി. യിലൊ ഇന്ത്യൻ നേവിയിലൊ ചേരും.

ഉർഗെയ്ൻ അതൊക്കെ പിന്നെ, ഇപ്പോ വീതയ്ക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധിക്കൂ.

ഹോ പ്രിയപ്പെട്ട സെറിങ്ങി, അവൻ എല്ലാം പതുക്കെ പഠിച്ചോളൂ.

അധികം താമസിയാതെ-

അച്ചേ** നിങ്ങളുടെ മകൻ നില മുഴുന്നതിൽ കേമനായി കൈണ്ടിരിക്കുന്നു.

നോക്കൂ അമ്മ, ഞാൻ നിലം മൊത്തം ഉഴുതുമറിച്ചു.

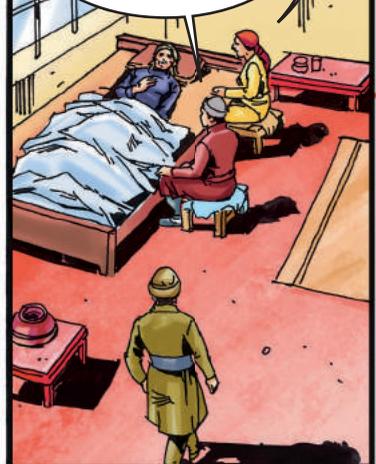

ഉർഗെയ്ൻ വേഗം കൃഷിയിൽ വൈദഗ്ദ്ധ്യം നേടി.

വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു.

അമ്മ, ഞാൻ വിവാഹിതയാകുന്നില്ല എന്ന് തീരുമാനിച്ചു. ഞാനിവിടെ കന്നുകാലികളെ പരിപാലിച്ചു കൊള്ളാം. നമുക്കൊരുമിച്ച് നമ്മുടെ പൂർവ്വികരുടെ ഭൂമി നിലനിർത്താം.

എനിക്കു സമ്മതം. അമ്മ, എനിക്കു പട്ടാളത്തിൽ ചേരുന്നതിനേക്കാൾ പ്രധാനമാണ് അമ്മയുടെ ആരോഗ്യം. ഞാൻ അമ്മയെ ശുശ്രൂഷിക്കും.

*ഇന്റർ ടിബറ്റൻ ബോർഡർ പോലീസ്
** ബോട്ടി ഭാഷയിൽ മുതിർന്ന സോഹദരി

കുറേ വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു. 2010 ഹോർട്ടികൾച്ചർ വകുപ്പുമായി സഹകരിച്ച് കൃഷി വകുപ്പു സംഘടിപ്പിച്ച് എക്സ്പോഷർ ടൂറിൽ ഉർഗെയ്ൻ പങ്കെടുത്തു.

ഈ പര്യടനം കൃഷി യുടെ പുത്തൻ രീതികൾ എന്നെ പഠിപ്പിച്ചു. നോക്കൂ അവരെങ്ങിനെയാണ് ഗ്രീൻ ഹൗസ്* ഉപയോഗിച്ച് വിളകൾ കൃഷി ചെയ്യുന്നതെന്ന്.

ഉർഗെയ്ൻ വീട്ടിൽ തിരിച്ചെത്തിയപ്പോൾ -

വിവിധ വിളകൾ ഇവിടെ കൃഷിചെയ്യാൻ തീരുമാനിച്ചു - കോളി ഫിളവർ, കാബേജ്, ക്വീനോവ, ചോളം, പെരും ജീരകം, വെളുത്തുള്ളി....

പക്ഷെ സഹോദരോ, സമുദ്രതലത്തിൽ നിന്ന് 14,000 അടി മുകളിലാണ് ഇവിടം. മനുഷ്യൻ ജീവിക്കാൻ തന്നെ ബുദ്ധിമുട്ടുന്നു.

ജൈവവളവും ഗ്രീൻഹൗസ് സാങ്കേതിക വിദ്യയും സഹായിക്കും.

ഉർഗെയ്ന്റെ അനൂജൻ സ്റ്റൈൻസിൻ ടോർജെ ഒരു ഡോക്യുമെന്ററി ചലച്ചിത്ര സംവിധായകനായി മാറിയിരുന്നു. അദ്ദേഹം കന്യാസ്ത്രീയായി മാറിയ തന്റെ സഹോദരി സെറിങ്ങിന്റെ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു ഡോക്യുമെന്ററി ചൂട്ട് ചെയ്യുകയായിരുന്നു.

ഉർഗെയ്ൻ, ലെയ് യിലുള്ള കൃഷി വിജ്ഞാന കേന്ദ്രം (കെ.വി.കെ) സന്ദർശിച്ചു.

എനിക്ക് ഏതാനും കിലോ മണ്ണിരകൾ വേണം. അതുപയോഗിച്ച് മൂഗാവശിഷ്ടങ്ങളേയും കാർഷികാവശിഷ്ടങ്ങളേയും വെർമികമ്പോസ്റ്റ്** ആക്കി മാറ്റാൻ കഴിയും.

തങ്ങൾക്ക് അതു നൽകാൻ സന്നോഷമേയുള്ളൂ.

അയാൾ തന്റെ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാൻ ആരംഭിച്ചു.

നിങ്ങളുടെ പരിക്ഷണദിനം ഒരു തണുപ്പുള്ള ദിവസമായി അല്ലേ?

അതെ, ഇന്ന് ഉഷ്മാവ് -30 ഡിഗ്രി ആയി.

എല്ലാവരും കാത്തിരുന്നു കാണുക!

വൈകാതെ -

ഇത് അവിശ്വസനീയമാണ്. താങ്കൾ ബ്രോക്കോളി, കോളി ഫിളവർ, കാബേജ്, ഉള്ളി എന്നിവ കൃഷി ചെയ്യുന്നു!

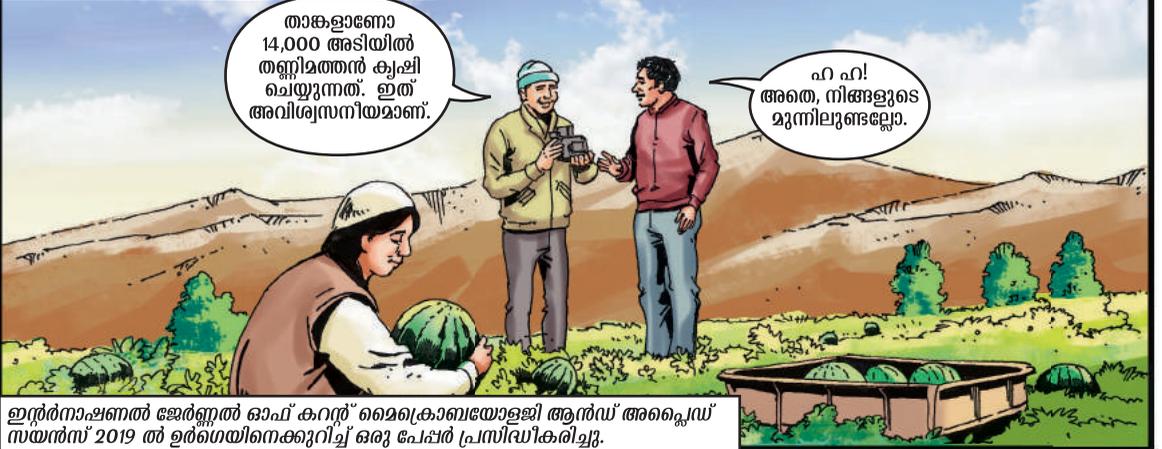
അയാളുടെ നാലു തരത്തിലുള്ള റാഡിച്ച് കൃഷി കാണാതെ പോകരുത്!

ഗ്രീൻഹൗസസും, പുതയിടലും*** വെർമികമ്പോസ്റ്റുമാണ് ഇവിടെ കാലാവസ്ഥ അനുകൂലമാക്കിയത്. ഞാൻ ഒരു കാർഷികാവശിഷ്ടം മറ്റൊന്നിന് വളമാക്കി ഉപയോഗിച്ചു. എളുപ്പമല്ല പക്ഷെ തീർച്ചയായും ഫലപ്രദമാണ്.

* ഹരിതഗൃഹ സാങ്കേതിക വിദ്യ - കാലാവസ്ഥാ നിയന്ത്രിക്കാൻ സുതാര്യമായ പ്ലാസ്റ്റിക് ഷീറ്റുകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച ഘടന
** മണ്ണിരക്കമ്പോസ്റ്റ് - ഒരുതരം ജൈവവളം

*** വൈക്കോലും വെട്ടിയ ചെടിക്ക്കൊമ്പുകളും കൊണ്ടു മറച്ച് ഭൂമിയെ ചൂടിൽ നിന്നും തണുപ്പിൽ നിന്നും സംരക്ഷിക്കൽ

ഉൾഗെയിന്റെ വിജയ വാർത്ത നാടങ്ങളും പരന്നു.

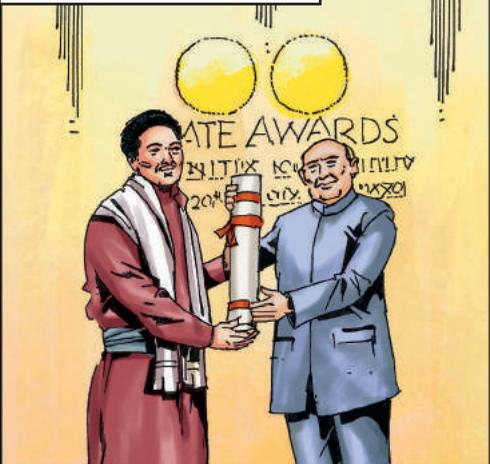

താങ്കളാണോ 14,000 അടിയിൽ തണ്ണീമത്തൻ കൃഷി ചെയ്യുന്നത്. ഇത് അവിശ്വസനീയമാണ്.

ഹി ഹി! അതെ, നിങ്ങളുടെ മുന്നിലുണ്ടല്ലോ.

ഇന്റർനാഷണൽ ജേർണ്ണൽ ഓഫ് കറന്റ് ടൈംക്രാബയോളജി ആൻഡ് അഗ്രൈം സയൻസ് 2019 ൽ ഉൾഗെയിനെക്കുറിച്ച് ഒരു പേപ്പർ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

സർക്കാർ അദ്ദേഹത്തെ സംസ്ഥാന അവാർഡ് നൽകി ആദരിച്ചു.

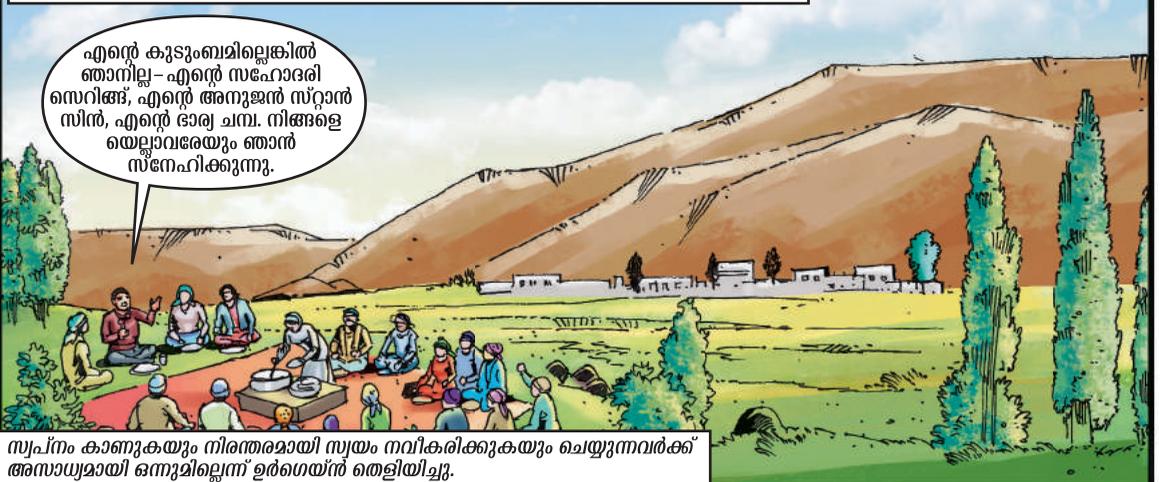
അന്താരാഷ്ട്ര മാധ്യമങ്ങളായ ബിബിസി യും നാഷണൽ ജ്യോഗ്രഫിക്സും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നേട്ടത്തെ അഭിനന്ദിച്ചു.

2016 ൽ സഹോദരൻ സ്റ്റാൻസിന്റെ ഡോക്യുമെൻറി ചിത്രം 'ദി ഷെഫേർഡ് ഓഫ് ദി ഗ്ലേസിയർ' പുറത്തിറങ്ങി.

ഈ ചിത്രം 17 ദേശീയ-അന്തർദേശീയ അംഗീകാരങ്ങൾ നേടി.

കുടുംബത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ ഉൾഗെയിൻ വിവിധങ്ങളായ വിളകൾ കൃഷി ചെയ്യുകയും കന്നുകാലികളെ വളർത്തുകയും, കുടുംബം ഒരു ഹോം സ്റ്റേറ്റ് നടിയിൽ വരികയും ചെയ്യുന്നു.

എന്റെ കുടുംബമില്ലെങ്കിൽ ഞാനില്ല - എന്റെ സഹോദരി സെറിങ്ങ്, എന്റെ അനുജൻ സ്റ്റാൻസിൻ, എന്റെ ഭാര്യ ചന്ദ്ര. നിങ്ങളെ യെല്ലാവരെയും ഞാൻ സ്നേഹിക്കുന്നു.

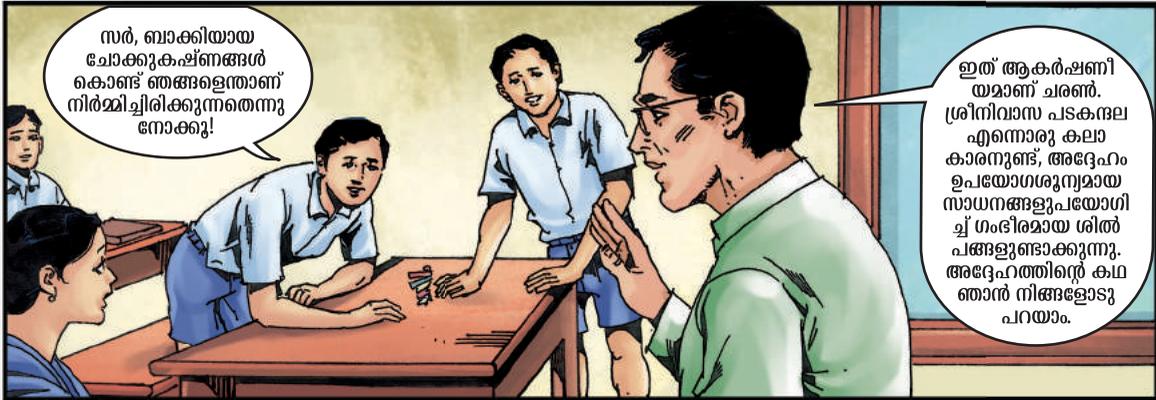
സ്വപ്നം കാണുകയും നിരന്തരമായി സ്വയം നവീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് അസാധ്യമായി ഒന്നുമില്ലെന്ന് ഉൾഗെയിൻ തെളിയിച്ചു.

ശ്രീനിവാസ് പടകമ്പല

ഇതിൽ തൊടരുത്. ഇതു തകരും.

ഇത് ഗംഭീരം. ഒരണ്ണം കൂടി വെച്ചാലോ.

ഇത് ആകർഷണീയമാണ് ചരങ്ങൾ. ശ്രീനിവാസ പടകമ്പല എന്നൊരു കലാകാരനാണ്, അദ്ദേഹം ഉപയോഗശൂന്യമായ സാധനങ്ങളുപയോഗിച്ച് ഗംഭീരമായ ശിൽപങ്ങളുണ്ടാക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥ ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയാം.

സർ, ബാക്കിയായ ചോക്കുക്ഷണങ്ങൾ കൊണ്ട് തെങ്ങളെന്താണ് നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു നോക്കൂ!

ശ്രീനിവാസ് ആന്ദ്രാപ്രദേശിലെ വിജയവാഡയിലാണ്. അവന്റെ സ്കൂൾ കാലത്ത്-

വീണ്ടും എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടാക്കുകയാണോ?

പേപ്പറിനും കാർബോർഡിനും ശേഷം മെറ്റൽ വയറും മരക്കഷണങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച് ഒരു ബോട്ട് ഉണ്ടാക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയാണ്.

കുറച്ചു വർഷം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ശ്രീനിവാസിന്റെ താൽപര്യവും കലാ വാസനയും കൂടുതൽ ദൃഢമായി.

എനിക്കിത് ഫൈൻ ആർസ് പഠിക്കണമെന്നുണ്ട് അമ്മേ.

നി നിന്റെ ശരിയായ വഴി കണ്ടെത്തി എന്നെ നിക്കൂ തോന്നുന്നു!

വർഷങ്ങളോളം ഉപയോഗശൂന്യമായ വസ്തുക്കൾ തന്റെ ജോലിക്കായി ശേഖരിച്ചു. ഒരു ദിവസം ഒരു മെക്കാനിക്കിന് ചോദിച്ചിട്ട്-

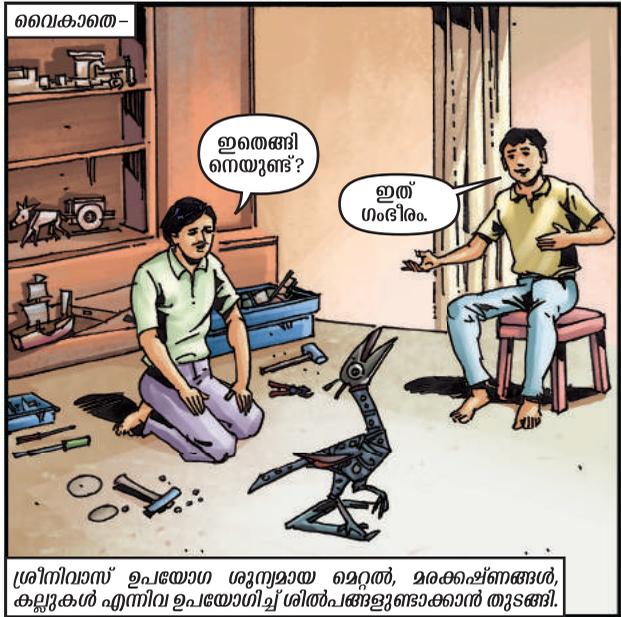
ഈ സ്ക്രാപ്പ് പാർട്ടുകൾ എന്തു ചെയ്യാൻ പോകുന്നു?

അത് കുപ്പത്തൊട്ടിയിൽ കൊണ്ടിടും.

ആന്ദ്രാ സർവ്വകലാശാലയിൽ നിന്ന് ശ്രീനിവാസ് ബി.എ. ബിരുദം പൂർത്തിയാക്കി.

ഈ സ്ക്രാപ്പ് മെറ്റൽ ഞാൻ വാങ്ങാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു. ഞാനിത് നല്ലൊരു കാര്യത്തിന് ഉപയോഗിക്കാൻ പോകുന്നു.

വൈകാതെ -

ഇതെങ്ങിനെയാണ്?

ഇത് ഗംഭീരം.

ശ്രീനിവാസ് ഉപയോഗ ശൂന്യമായ മെറ്റൽ, മരക്കഷണങ്ങൾ, കല്ലുകൾ എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് ശില്പങ്ങളുണ്ടാക്കാൻ തുടങ്ങി.

ശ്രീനിവാസൻ ബാനറാസ് ഹിന്ദു യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ ഫൈൻ ആർട്ട്സിൽ ബിരുദാനന്തര ബിരുദത്തിനു ചേർന്നു -

ഹേയ്, ആന്ദ്രാ സർവ്വകലാശാലയുടെ ഒരു ശില്പ നിർമ്മാണ ക്യാമ്പുണ്ട്. വരുന്നോ....

തീർച്ചയായും, എന്റെ കഴിവുകൾ പ്രകടിപ്പിക്കാൻ ഇത് നല്ലൊരു അവസരമാണ്.

ശ്രീനിവാസ് പിന്നീട് ശില്പ ക്യാമ്പുകളും പ്രദർശനങ്ങളും രാജ്യമെമ്പാടും സംഘടിപ്പിക്കാൻ ആരംഭിച്ചു.

കുറച്ചു വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം -

വിജയവാഡ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ ഒരു ശില്പ ക്യാമ്പ് സംഘടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഞാനിത് പങ്കെടുക്കാൻ പോകുന്നു. അവിടെ സ്ക്രാപ്പ് മെറ്റലുകൾ വെൽഡു ചെയ്യാനും ശില്പം നിർമ്മിക്കാനും യുവാക്കളെ പരിശീലിപ്പിക്കും.

അതുകൊള്ളാം. ഞാനും വരാം!

വൈകാതെ -

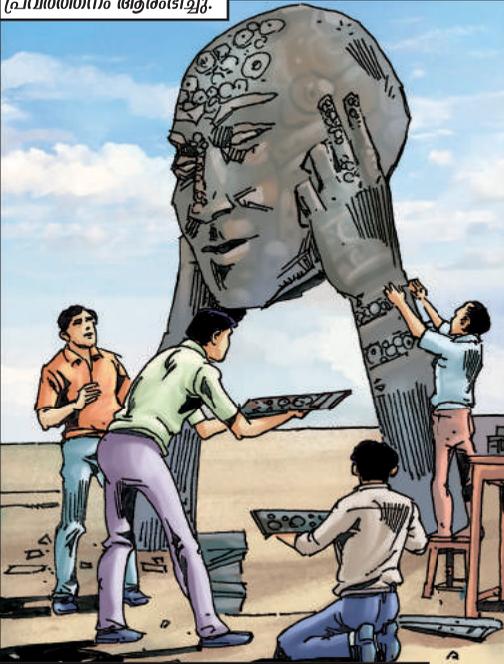
ഞാൻ താങ്കളുടെ ശില്പം ക്യാമ്പിൽ കണ്ടിരുന്നു. വളരെ ബുദ്ധിപരമായി സ്ക്രാപ്പ് മെറ്റലിൽ നിന്ന് രൂപപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇത്തരം ശില്പങ്ങൾ കൊണ്ട് വിജയവാഡ നഗരത്തെ സൗന്ദര്യവൽക്കരിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

സർ തീർച്ചയായും, ഇതെന്നിക്കൊരു അംഗീകാരമായിരിക്കും.

ശ്രീനിവാസനെ സമീപിച്ച ആ മനുഷ്യൻ വിജയവാഡ മുനിസിപ്പൽ കമ്മീഷണറായിരുന്ന ജി. വിരപാണുനായിരുന്നു.

ശ്രീനിവാസ് 15 അംഗങ്ങളുള്ള ഒരു ടീം രൂപീകരിച്ച് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു.

ഏതാനും ആഴ്ചകൾക്കുള്ളിൽ ശ്രീനിവാസനും ടീമും വിജയവാഡയിലെ പല പൊതു സ്ഥലങ്ങളിലും ശിൽപങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു.

ഇത് ഉഗ്രനായിരിക്കുന്നു. ഞാൻ നിങ്ങളെ ഗുണ്ടൂർ* മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനിലേയ്ക്ക് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. അവർ നിങ്ങളെ വൈകാതെ ബന്ധപ്പെടും.

വളരെ നന്ദി സർ!

വർഷങ്ങൾക്കൊണ്ട് ശ്രീനിവാസ് വിവിധ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളുമായി കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിൽപങ്ങൾ ഗുണ്ടൂർ, മധുരൈ, തിരുനെൽവേലി, കുർണൂർ തുടങ്ങിയ ഒട്ടേറെ നഗരങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു.

അദ്ദേഹം ഇന്ന് ഗുണ്ടൂരിലെ ആചാര്യനാഗാർജ്ജുന യൂണിവേർസിറ്റിയുടെ ഫൈൻ ആർട്സ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന്റെ തലവനാണ്. ശിൽപ ക്യാമ്പുകൾ രാജ്യമെമ്പാടും സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.

കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം ഭീഷണിയായി മാറിയിരിക്കുന്ന ഈ ഘട്ടത്തിൽ എന്റെ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ശിൽപങ്ങളും മാതൃകകളും കണ്ട് വിദ്യാർത്ഥികൾ പ്രചോദിതരാകുന്നത് കാണുമ്പോൾ എനിക്ക് സംതൃപ്തിയുണ്ട്.

റീസൈക്കിൾ വേസ്റ്റുകൾ പുനരുപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് ഇതുപോലുള്ള നൂതന രീതികളിലേയ്ക്ക് കൂടുതൽ ആളുകൾ വരുമെന്ന് അദ്ദേഹം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

* ആന്ധ്രാ പ്രദേശിലെ മറ്റൊരു നഗരം

ഭാഗ്യശ്രീ സാഹു

അത് ആ ദിവസത്തെ അവസാന പിരിയഡ് ആയിരുന്നു. കുട്ടികൾ നായർ സാറിനെ പ്രതികരിക്കുകയായിരുന്നു.

നീയെന്താണ് ചെയ്യുന്നത്?

കാര്യമൊന്നുമില്ല.

സർ, പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളുടെ നോട്ട്ബുക്കിൽ എന്തൊക്കെ കുത്തിക്കുറിക്കുന്നു.

അതിനെ ഡുഡ്ലിങ് എന്നാണ് വിളിക്കുന്നത് ചരൻ. മറ്റേതൊരു കലാരൂപവും പോലെ ഇത് വളരെ ആശ്വാസദായകമാണ്. ഇന്നത്തെ മൻ കി ബാത്ത് കഥയിൽ ത്യാഗിന് പട്ടച്ചിത്രം എന്ന കലാരൂപത്തിലൂടെ ആഹ്ലാദം കണ്ടെത്തുന്ന ഭാഗ്യശ്രീയുടെ കഥ പറയാം.

ഒഡീഷയിലെ ദൈകനൽ എൻജിനീയറിങ് കോളേജ് വനിത ഹോസ്റ്റലിൽ എംടെക് വിദ്യാർത്ഥിനികൾ പഠനത്തിന്റെ തിരക്കിലായിരുന്നു.

ദിവസവുമുള്ള പഠനം എന്ന തളർത്തുന്നു. ഉന്മേഷം തരുന്ന എന്തെങ്കിലും കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ എന്നാഗ്രഹിക്കുന്നു.

എന്തുകൊണ്ട് ഡുഡ്ലിങ്ങോ സ്കെച്ചിങ്ങോ ചെയ്യാനോ? കലാ സന്ഘാടനം എന്താണ് നീ പറയാറുണ്ടല്ലോ.

ഭാഗ്യശ്രീ, രഘുരാജ് പൂരിലെ** കലാകാരന്മാരുടെ ഈ മനോഹരമായ ചിത്രത്തിലേയ്ക്കു നോക്കൂ. ഇതാണ് പട്ടച്ചിത്രം, നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിലെ ഒരു പാരമ്പര്യ കലയാണ്.

എന്തൊരു രസമാണിത്! ഇത് എനിക്കു പഠിക്കണമെന്നുണ്ട്.

അങ്ങനെ ഭാഗ്യശ്രീയുടെ സ്വയം-പഠന കലാ സപര്യ ആരംഭിച്ചു.

* സ്വാഭാവിക നിറങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് തൂണിയിൽ തീർക്കുന്ന സ്ക്രോൾ പെയിന്റിങ്.

** ഒഡീഷയിലെ പൂരി ജില്ലയിലെ പട്ടച്ചിത്ര കലാകാരന്മാരുടെ ഗ്രാമം.

കുറച്ചു മാസങ്ങൾക്കു ശേഷം -

ഇതു വിൽക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കണം! വളരെ മനോഹരമായിട്ടുണ്ട്.

ഇത് കാൻവാസിൽ വരച്ചു തരാമോ. എനിക്കു വിട്ടിൽ കൊണ്ടു പോകാനാണ്.

തിർച്ചയായും, ഒരേണ്ണം വരച്ചുതരാം പക്ഷെ കാൻവാസിലോ?

ഭാഗ്യശ്രീയ്ക്ക് ഒരു ആശയം തോന്നി. അവൾ അവളുടെ സുഹൃത്തുക്കളെ ദൈകനലിലെ ബ്രഹ്മണി പഴയുടെ തീരത്തേയ്ക്കു വിളിച്ചു.

എനിക്ക് ഈ കല്ലുകളിൽ വരയ്ക്കാൻ സാധിക്കും. കാരണം ഇത് വളരെ ശരിയായ വലുപ്പത്തിലുള്ളതും മൃദുവും മുഴുപ്പുള്ളതുമാണ്.

നല്ല ആശയം! ഇത് കാൻവാസിനെക്കാൾ മികച്ചതാണ്.

ഭാഗ്യശ്രീ കല്ലുകളിൽ വരയ്ക്കാൻ ആരംഭിച്ചതോടെ പെട്ടെന്നുതന്നെ പ്രശസ്തയായി.

ഓഹ്, ഇത് പ്രമാദമാണ്! പെയിന്റു ചെയ്തതാണെന്ന് തോന്നുന്നേയില്ല.

നന്ദി! ഈ കല്ലുകൾക്ക് പുതിയ ജീവിതം കൊടുക്കുന്നത് ഞാൻ ആസ്വദിക്കുന്നു.

കോവിഡ് ലോക്ക്ഡൗൺ കാലത്ത് ഭാഗ്യശ്രീ കാലിക്കുപ്പികൾ, ടിന്നുകൾ, ബൾബുകൾ എന്നിവ ശേഖരിച്ചു. കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾക്കു ശേഷം -

അമ്മേ, ഈ കുപ്പികളും ബൾബുകളും ഏതാണെന്ന് ഓർമ്മയുണ്ടോ?

നന്നായി! നീ വെറും കലാകാരിമാത്രമല്ല, നീ പരിസ്ഥിതിയെ കുടി സഹായിക്കുന്ന ആളാണ്.

ഭാഗ്യശ്രീയെ പോലെ നമ്മുടെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിലും ലോകം മുഴുവനും നിറങ്ങൾ ചാർത്താൻ കഴിയും.

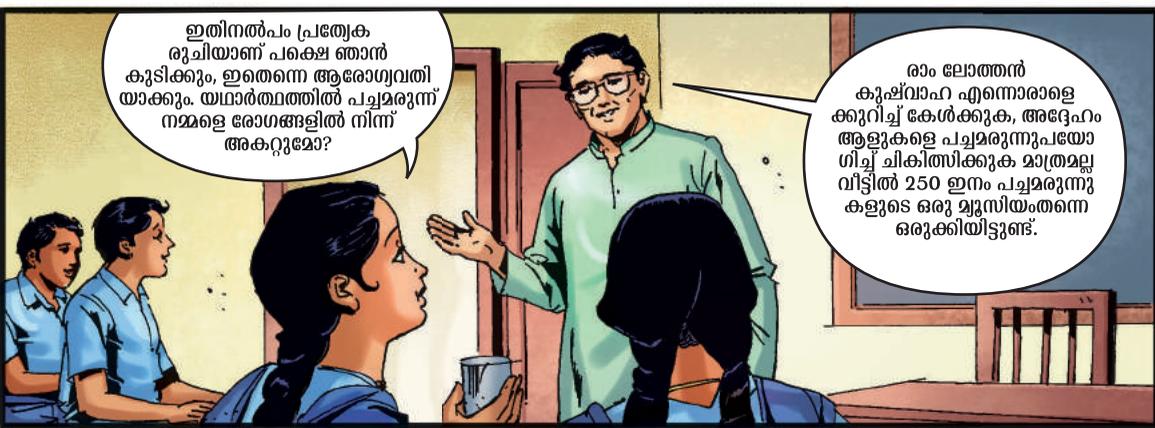

രാം ലോത്തൻ കുഷ്വാഹ

നന്ദി.

ഇത് തുള്ളസി, ഇഞ്ചി, മഞ്ഞൾ, കുരുമുളക് എന്നിവ കൊണ്ടുള്ള ഒരു ആയുർവേദ വെള്ളമാണ്. ഞങ്ങൾ ടീച്ചർമാർ വിചാരിച്ചു ഇത് നിങ്ങളുടെ രോഗ പ്രതിരോധശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുമെന്ന്.

ഇതിനൽപം പ്രത്യേക രുചിയാണ് പക്ഷെ തൊർ കുടിക്കും, ഇതനെ ആരോഗ്യവതിയാക്കും. യഥാർത്ഥത്തിൽ പച്ചമരുന്നിനമുള്ള രോഗങ്ങളിൽ നിന്ന് അകറ്റുമോ?

രാം ലോത്തൻ കുഷ്വാഹ എന്നൊരാളെ കണ്ടുറിച്ച് കേൾക്കുക, അദ്ദേഹം ആളുകളെ പച്ചമരുന്നുപയോഗിച്ച് ചികിത്സിക്കുക മാത്രമല്ല വീട്ടിൽ 250 ഇനം പച്ചമരുന്നുകളുടെ ഒരു മുസിയംതന്നെ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്.

മധ്യപ്രദേശിലുള്ള അന്തർവേദിയ ഗ്രാമത്തിലാണ് രാം ലോത്തൻ കുഷ്വാഹയും കുടുംബവും താമസിച്ചിരുന്നത്.

ഇങ്ങോട്ടു നോക്കൂ, മകനേ. ഈ പച്ചമരുന്നിന് പാലിൽ കലക്കി മുറിവിൽ വെച്ചാൽ വേഗം പൂർണ്ണമായി സുഖമാകും.

അച്ചാ ഇതിനെ എന്താണ് വിളിക്കുന്നത്?

ഇതിനെ സൂയി-ദാഗ എന്നു വിളിക്കുന്നു.

ഇത് വെച്ചുകെട്ടിയാൽ മുറിവ് വേഗം ഭേദമാകുമെന്നോ!

സൂയി ദാഗ എന്നുവെച്ചാൽ സൂചിയും നൂലും എന്നാണ് അർത്ഥം, രാം ലോത്തന്റെ മകൻ വിചാരിച്ചത് ശരിയായിരുന്നു-ഇത് പുരാതനകാലം മുതലേ വാളുകൊണ്ടുള്ള മുറിവുകൾ പോലും കൂടിച്ചേരുന്നതിനും ഭേദമാക്കുന്നതിനും ഉപയോഗിച്ചു വന്നിരുന്നു.

അച്ഛനെ അറിഞ്ഞുപോകുന്നില്ലേ?

ഞാൻ പറിച്ചത് നിന്റെ മുത്തച്ഛനിൽ നിന്നും മുത്തുമുത്തച്ഛനിൽ നിന്നുമാണ്. രണ്ടുപേർക്കും ഒരുപാട് അറിവുണ്ടായിരുന്നു.

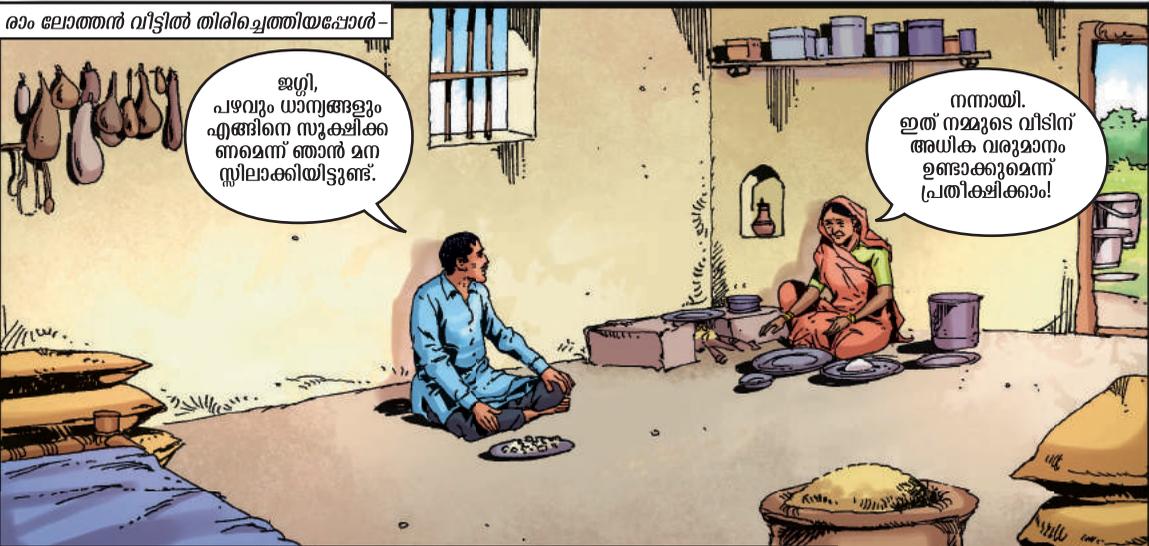
അങ്ങയ്ക്കറിയാവുന്നതെല്ലാം എന്നെയും പഠിപ്പിക്കൂ.

ഞാൻ നിന്നെയും അനുജനെയും പഠിപ്പിക്കാം.

2016 ൽ, സ്റ്റേറ്റ് ബയോഡൈവേർസിറ്റി ബോർഡിന്റെ കൂടെ 40 ജില്ലകളിലൂടെ ഒരു 5 അംഗ ടീമിന്റെ കൂടെ ടൂറിലായിരുന്നു.

ഒരുപാട് നാട്ടു വിത്തുകളുണ്ട്, ഇതെല്ലാം സംരക്ഷിക്കപ്പെടണം.

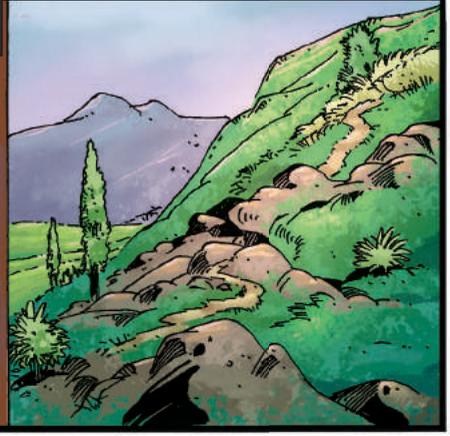
രാം ലോത്തൻ വീട്ടിൽ തിരിച്ചെത്തിയപ്പോൾ-

ജഗ്ഗി, പഴവും ധാന്യങ്ങളും എങ്ങിനെ സൂക്ഷിക്കണമെന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

നന്നായി. ഇത് നമ്മുടെ വീടിന് അധിക വരുമാനം ഉണ്ടാക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാം!

ജഗ്ഗിക്ക് ആ വലിയ കുടുംബത്തെ മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോവുക എളുപ്പമുള്ള കാര്യമായിരുന്നില്ല.

പച്ചമരുന്നുകളും പച്ചക്കറികളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള അന്വേഷണങ്ങളുമായി രാം ലോത്തൻ ഹിമാലയത്തിൽ ഒരുപാട് സഞ്ചരിച്ചു.

സഹോദരാ, ബ്രഹ്മിയുടെ വേരുകൾ എവിടെ കിട്ടും?

...സത്പുര വിന്ധ്യ പർവ്വത നിരയിൽ.

രാം ലോത്തൻ തന്റെ ഒന്നര ഏക്കർ സ്ഥലത്ത് 250 വിവിധ പച്ചമരുന്നും ചെടികളും നാടൻ പച്ചക്കറികളും കൃഷിചെയ്തു. ഇതു സന്ദർശിക്കാൻ ഒരുപാട് ആളുകൾ എത്തിച്ചേർന്നു.

ഈ ചെടികൾ ഹിമാലയത്തിൽ മാത്രമെ വളരുകയുള്ളൂ, ഇവിടെ വളരില്ല എന്നു പറഞ്ഞ് ആളുകൾ എന്നെ പിൻതിരിപ്പിച്ചിരുന്നു. നോക്കൂ ഇവിടെ നന്നായി വളരുന്നുണ്ട്.

താങ്കളുടെ കൈകൾക്ക് മാന്ത്രികതയുണ്ട് രാം ലോത്തൻ ഇ!

രാം ലോത്തൻ വീട്ടിൽ ഒരു 'ദേശി' മുസിയമുണ്ട് അതിൽ വൈവിധ്യമാർന്ന അനേകം വിത്തുകളും കായകളും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു. ഇത് പ്രധാനമന്ത്രി മൻ കി ബാത്തിന്റെ ഒരു എപ്പിസോഡിൽ പരാമർശിച്ചു.

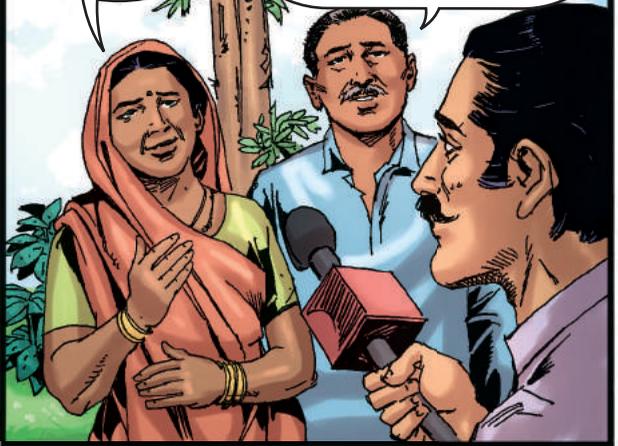

രാം ലോത്തൻ ജിയുടെ കിനാധാനം നമ്മളെ അഭിമാനിയാക്കുന്നു. നാടൻ മരുന്നുകളെ ഒന്നിച്ചു നമ്മളെ ബോധവാന്മാരാക്കുന്നു.

രാം ലോത്തന്റെ യാത്രകളോട് യോജിപ്പില്ലെങ്കിലും ജഗ്ഗി മനസ്സിലാമന സ്റ്റോടെ രാം ലോത്തന്റെ പ്രവൃത്തിയെ അംഗീകരിക്കുന്നു.

അദ്ദേഹത്തിന് വയസ്സായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇനി സഹായം ആവശ്യമാണ്. ഇനി പരസ്പരമായൊരു ചെയാൻ സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ഇവിടെ സുരക്ഷാ വേലികെട്ടി വന്യ മൃഗങ്ങളിൽ നിന്നും സംരക്ഷിക്കണം, ഒരു കിണർ കുഴിച്ച് ജലസേചനം നടത്തണം, അതിനേല്ലാം സഹായം ആവശ്യമാണ്. അമൂല്യമായ നമ്മുടെ വിത്തുകൾ സംരക്ഷിക്കാൻ ഇനിയും ഒരുപാട് കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാൻ ഞാൻ ഒരുക്കമാണ്.

താരിഖ് അഹ്മദ് പത്ലു

എന്തുകൊണ്ട് (ശ്രദ്ധയ്ക്ക്), ചർച്ച, പാഠങ്ങൾ എന്നിവർ വന്നിട്ടില്ലല്ലോ?

വിണ്ടും കോവിഡ് വന്നിട്ടില്ലെന്നു പ്രതീക്ഷിക്കാം.

എന്നിടവും അതാണ് തോന്നുന്നത്. ഒരുപാട് ആളുകൾ ആശുപത്രികളിൽ കിടക്കയില്ലാതെ വിചാരിച്ചു. ഗ്രാമങ്ങളിൽ സ്ഥിതി വളരെ മോശമാണ്.

സത്യം, പക്ഷെ ജനങ്ങളെ സഹായിക്കാനായി ഇറങ്ങിത്തരിച്ചവരെ മറക്കരുത്. കാശ്മീരിലെ താരിഖ് അഹ്മദ് പത്ലുവിനെ പോലെയുള്ളവരെ.

കാശ്മീരിലെ മനോഹരമായ തടാകങ്ങൾക്കടുത്ത് ജീവിക്കുന്നവർ ഹൻജിസ് അല്ലെങ്കിൽ 'ജലവാസികൾ' എന്നറിയപ്പെട്ടിരുന്നു. അവർ ബോട്ട് ഓടിച്ച് ഉപജീവനം നടത്തിവന്നു. കരയിലെത്താൻ ഷിക്കാരകൾ എന്നറിയപ്പെടുന്ന ചെറുബോട്ടുകളിൽ ഹിച്ച്ഹൈക്കിങ് അല്ലെങ്കിൽ 'താർ' എന്ന രീതിയാണ് ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത്.

2020 ൽ, കോവിഡ് - 19 ലോകത്തെ ബാധിച്ചു -

ഊഹ! എനിക്ക് ശ്വസിക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. എന്നെ ആശുപത്രിയിലെത്തിച്ചാലും.

എനിക്ക് നിങ്ങളെ കയറ്റാൻ സാധിക്കില്ല താരിഖ് സഹോദരോ. എന്നിങ്ങും രോഗം വന്നാലോ.

താരിഖ് അഹ്മദ് പത്ലു, ദാൽ തടാകത്തിലെ ഒരു ഹൗസ് ബോട്ടുടമയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം കോവിഡ് ബാധിതനായിരുന്നതിനാൽ ആരും അദ്ദേഹത്തെ ആശുപത്രിയിലെത്തിച്ചില്ല.

ഒടുവിൽ, ഒരു സുഹൃത്ത് അദ്ദേഹത്തെ ആശുപത്രിയിലെത്തിച്ചു -

സമയത്തിന് ആശുപത്രിയിലെത്തിക്കാത്തതിനാൽ ഒരുപാട് ആളുകൾ മരിച്ചുപോയി. ഞാനും മരിക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

ദാഗ്വത്തിന്, താരിഖ് രോഗവിമുക്തനായി, പക്ഷെ ഒട്ടേറെ കാര്യങ്ങൾ ഇനിയും ശരിയാകാനുണ്ടായിരുന്നു.

അദ്ദേഹം ദില്ലിയിലുള്ള ഒരു എൻ.ജി.ഒ. ആയ സത്യ രേഖ ട്രസ്റ്റുമായി സംസാരിച്ചു.

എനിക്ക് ദാൽ തടാകത്തിൽ ഒരു ആംബുലൻസ് സർവ്വീസ് തുടങ്ങണം. എനിക്കു സംഭവിച്ചത് ഇനിയാർക്കും വരരുത്.

ഇതൊരു മഹത്തായ ആശയമാണ്. ഞങ്ങൾ താങ്കളെ സഹായിക്കാം.

ട്രസ്റ്റിന്റെ സഹായത്തോടെ താരിഖ് അത്യാഹിത വിഭാഗങ്ങളും ഒരു സൈറനും ഘടിപ്പിച്ച ഒരു ബോട്ട് നിർമ്മിച്ചു.

എന്റെ ജല ആംബുലൻസ്! ഇതിൽ കിടക്ക, ഓക്സിജൻ കോൺസെൻട്രേറ്റർസ്, സിലിണ്ടറുകൾ, മാസ്കുകൾ, സാനിറ്റൈസർ, പിപിഇ കിറ്റുകൾ, ഒരു സ്റ്റെക്യൂർ, വീൽ ചെയർ, ഉച്ചഭാഷിണി, എമർജൻസി കിറ്റ് എന്നിവയുണ്ട്.

ഒരു അഗ്നിശമന ഉപകരണവും, ബോട്ടിനുള്ള ജീവൻ രക്ഷാ ഉപകരണങ്ങളും സജ്ജീകരിച്ചു.

താരിഖ് തന്റെ ഫോൺ നമ്പർ ജനങ്ങൾക്കു നൽകി. വൈകാതെ തുടരെ തുടരെയുള്ള അത്യാഹിതങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്തു.

പരിഭ്രമിക്കേണ്ട. നിങ്ങൾക്ക് ദേവമാകും. താങ്കളെ ഞങ്ങൾ ആശുപത്രിയിലെത്തിക്കാൻ പോകുകയാണ്.

അദ്ദേഹം ആശുപത്രിയിലെ ആംബുലൻസുമായും ബന്ധപ്പെട്ട് തടാക തീരത്ത് തയ്യാറാക്കി നിർത്തി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേവനങ്ങൾ സൗജന്യമായിരുന്നു.

എന്തൊരു അത്യാഹിതത്തിലും ജനങ്ങൾ താരിഖിനെ തടാകത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ 10 വയസ്സുള്ള മകൾ ജനത്ത് ശുചിത്വത്തെക്കുറിച്ച് ബോധവൽക്കരണം നടത്തി താരിഖിന്റെ ഉദ്യമത്തിന് പിൻതുണ നൽകി.

ശ്രദ്ധിക്കുക! ചുവന്ന ബോട്ടുകാരോ! ദാൽ തടാകം നമ്മുടെ വീടുതന്നെയാണ്. താങ്കൾ തടാകത്തിൽ വലിച്ചെറിഞ്ഞ ആ ബോട്ടിൽ തിരിച്ചെടുക്കൂ.

2021 ജൂൺ മാസത്തിൽ പ്രധാനമന്ത്രി മോദി തന്റെ മൻ കി ബാത്ത് പ്രഭാഷണത്തിൽ പരാമർശിച്ചിരുന്നു. താരിഖിന് ഒരു അഭ്യർത്ഥനയുണ്ട്.

ആഴ്ചയിൽ രണ്ടുദിവസം അച്ഛനും മകളും തടാകത്തിൽ ചുറ്റി മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുമായിരുന്നു.

ഞാനെന്റെ കഴിവിന്റെ പരമാവധി ചെയ്യുന്നു, പക്ഷെ ആംബുലൻസിൽ രോഗികളെ പരിശോധിക്കാൻ എനിക്കൊരു ഹെൽപ്പ് ലൈൻ നമ്പറും ഒരു ഡോക്ടറും ഒരു നർസും വേണം.

പൗരന്മാരുടെ ഇത്തരം സന്നദ്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സർക്കാറും സമാന മനസ്കരും പിൻതുണ കൊടുക്കുക തന്നെവേണം.

സഞ്ജയ് കച്ചപ്പ്

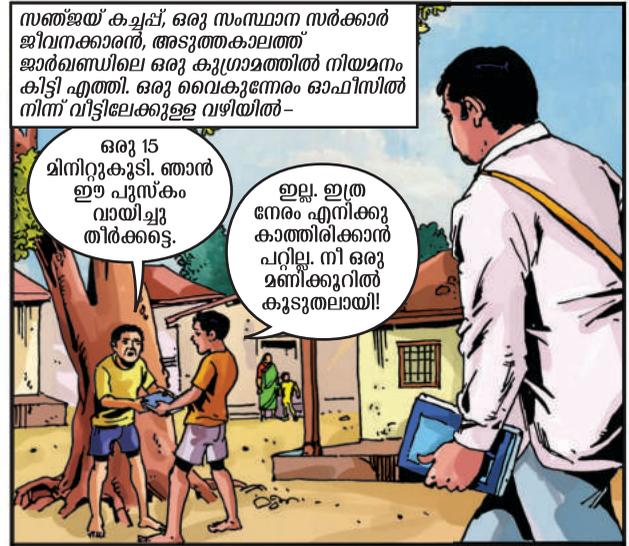
നമ്മുടെ സ്കൂൾ ലൈബ്രറിയിൽ പുതിയ കുറെ കഥാ പുസ്തകങ്ങൾ വരുന്നുണ്ടെന്നറിഞ്ഞു. നിങ്ങൾക്ക് ധാരാളം കഥകൾ വായിക്കാൻ സാധിക്കും.

അതു കൊള്ളാം! ഗ്രാമത്തിലുള്ള എന്റെ ബന്ധു പിങ്കിയുടെ സ്കൂളിൽ ഒരു ലൈബ്രറി പോലുമില്ല.

ഗ്രാമത്തിൽ ലൈബ്രറികൾ ഉണ്ടാവില്ലായിരിക്കും.

അതു ശരിയാണ് ചില ഗ്രാമങ്ങളിൽ ലൈബ്രറിയില്ല ചിലയിടത്ത് ഉണ്ട്. ഇന്നത്തെ മൻ കി ബാത്ത് കഥ സഞ്ജയ് കച്ചപ്പ് എന്ന ജാർവണ്ഡിലെ ലൈബ്രറി മനുഷ്യനെക്കുറിച്ചാണ്.

സഞ്ജയ് കച്ചപ്പ്, ഒരു സംസ്ഥാന സർക്കാർ ജീവനക്കാരൻ, അടുത്തകാലത്ത് ജാർവണ്ഡിലെ ഒരു കുഗ്രാമത്തിൽ നിയമനം കിട്ടി എത്തി. ഒരു വൈകുന്നേരം ഓഫീസിൽ നിന്ന് വീട്ടിലേക്കുള്ള വഴിയിൽ -

ഒരു 15 മിനിറ്റുകൂടി. ഞാൻ ഈ പുസ്തകം വായിച്ചു തീർക്കട്ടെ.

ഇല്ല. ഇത്ര നേരം എനിക്കു കാത്തിരിക്കാൻ പറ്റില്ല. നീ ഒരു മണിക്കൂറിൽ കൂടുതലായി!

ഹേയ്, എന്താണിവിടെ നടക്കുന്നത്?

ഞങ്ങളുടെ കൈയ്യിൽ ഒരേയൊരു ചരിത്ര പുസ്തകമേയുള്ളൂ. ഞങ്ങൾ രണ്ടുപേരും ഗൃഹീത ഭരണകാലത്തെക്കുറിച്ച് പഠിക്കുകയാണ്. എനിക്ക് ഈ പുസ്തകം വേണം.

ഈ കുട്ടികൾക്ക് വായിക്കാൻ ആവശ്യത്തിന് പുസ്തകങ്ങൾ ലഭ്യമാകണമെന്ന് ആഗ്രഹമുണ്ട്. എന്താണ് വേണ്ടതെന്ന് എനിക്കറിയാം.

അടുത്ത ദിവസം രാവിലെ നാട്ടിലെ ചായക്കടയിൽ ചെന്നു.

ഗ്രാമത്തിലെ പ്രമാണിമാരെ എനിക്ക് എവിടെ കണ്ടുമുട്ടാൻ സാധിക്കും?

നമുക്കൊരു സാമൂഹിക കേന്ദ്രമുണ്ട് അവിടെ അവർ ഗ്രാമ വിഷയങ്ങൾ ചർച്ച ചെയ്യാൻ എത്താറുണ്ട്.

അടുത്ത ദിവസം-

ഹായ്, ഞാൻ സന്തോഷം, പൂർണ്ണമായും വിൽ നിന്നു വരുന്നു. ഞാൻ 2018 ൽ, എന്റെ ഗ്രാമത്തിൽ ഒരു ലൈബ്രറി തുടങ്ങിയിരുന്നു. അത് വിജയകരമായിരുന്നു. ഇവടെയും തുടങ്ങാൻ നമുക്ക് കുറെ പുസ്തകങ്ങളും ഷെൽഫുകളും സജീകരിക്കണം.

ഇത് നല്ലൊരു ആശയമാണ്! ഈ സാമൂഹിക കേന്ദ്രത്തിൽ അത് അത്യാവശ്യമാണ്!

വൈകാതെ-

ഇതാ കുറച്ചു പുസ്തകങ്ങൾ. എന്റെ മകന്റെയായിരുന്നു.

ഇതാ കുറച്ചുകൂടി.

ഇത് മഹത്തരമായി. ഒരുപാടു നന്ദി!

കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾക്കകം ധാരാളം കുട്ടികൾ ലൈബ്രറിയിലേയ്ക്ക് ഒഴുകിയെത്താൻ തുടങ്ങി.

ഇവിടെ ചരിത്ര പുസ്തകങ്ങളുണ്ട്.

എന്റെ ഇഷ്ട വിഷയമായ റോക്കറ്റുകളെ കുറിച്ചും!

ഒരു ദിവസം-

ഞങ്ങളെ ഓർമ്മയുണ്ടോ സർ? അന്ന് പുസ്തകങ്ങൾക്ക് അടികുടിയത് ഞങ്ങളായിരുന്നു.

ഈ ലൈബ്രറി ഉഗ്രനാണ് പക്ഷെ ഒരേ പുസ്തകം, പക്ഷു വയ്ക്കാതെ ഒരേ സമയം ഞങ്ങൾക്ക് വായിക്കാൻ സാധിക്കുമോ?

മ്... ഇപ്പോഴില്ല. അത് സാധ്യമാക്കാൻ ശ്രമിക്കാം.

നീ കമ്പ്യൂട്ടർ വിദഗ്ദ്ധനോ? ഒരു ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറിയുണ്ടാക്കാൻ സഹായിക്കാമോ?

തീർച്ചയായും, ഇതു ചെയ്തോട്ടെ. ഇത് എന്റെ ഗ്രാമത്തിലേയും മറ്റു ഗ്രാമങ്ങളിലേയും വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് സഹായകരമാകും.

വൈകാതെ ഒരേ സമയം എല്ലാവർക്കും പുസ്തകങ്ങൾ ലഭിക്കാൻ തുടങ്ങി.

*ജാർഖണ്ഡിലെ സിങ്ങ്റ്റും ജില്ലയിലെ ഒരു ഗ്രാമം.

കുറച്ചു മാസങ്ങൾക്കു ശേഷം, സഞ്ജയ്ക്ക് ഒരു ആദിവാസി കുഗ്രാമത്തിലേയ്ക്ക് സ്ഥലം മാറ്റം കിട്ടി. വൈകാതെ-

തങ്ങളുടെ കുട്ടികൾക്ക് ഒരു നല്ല സ്കൂളില്ല. ഒരു ലൈബ്രറി അവരെ എങ്ങിനെയാണ് സഹായിക്കാൻ പോകുന്നത്.

സ്കൂളില്ലെങ്കിലും കുട്ടികൾക്ക് പഠിക്കാനുള്ള സാഹചര്യമുണ്ടാകണം.

ഏതാനും വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം സഞ്ജയ് 40 ഗ്രാമങ്ങളിൽ ലൈബ്രറികൾ ആരംഭിച്ചു. അതോടെ അദ്ദേഹം 'ജാർവണ്ഡിലെ ലൈബ്രറി മനുഷ്യൻ' എന്നറിയപ്പെട്ടു.

കുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി ഇനിയും കൂടുതൽ ചെയ്യാൻ സഞ്ജയ് തീരുമാനമെടുത്തു. ഒരു ദിവസം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുഹൃത്തുക്കൾ ഗ്രാമത്തിലെ ലൈബ്രറിയിൽ അദ്ദേഹത്തെ കാണാനെത്തിയപ്പോൾ-

ഈ കുട്ടികൾക്ക് മത്സരപരീക്ഷയിൽ പങ്കെടുക്കാൻ അവസരമുണ്ടാകണമെന്ന് ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു.

നമുക്ക് ക്രൗഡ്-എണ്ടിങ്ങിന്* ശ്രമിച്ചാലോ!

ക്രൗഡ്എണ്ടിങ്ങ് 25 ലൈബ്രറിളും കമ്പ്യൂട്ടറുകളും ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ പുസ്തകങ്ങളും സജീകരിക്കാൻ സഹായകരമായി.

ഒരു ഉച്ചതിരിഞ്ഞ്, ജാർവണ്ഡിലെ ചെറിയൊരു ഗ്രാമത്തിൽ-

എനിക്ക് സിവിൽ സർവ്വീസ് പരീക്ഷയ്ക്ക് പഠിക്കണം, പക്ഷെ എനിക്ക് പുസ്തകങ്ങൾ വാങ്ങാൻ കഴിയുമൊ എന്നറിയില്ല.

നിങ്ങളെ സഹായിക്കുന്ന ആളെ എനിക്കറിയാം.

ഗ്രാമീണൻ അയാളെ സഞ്ജയുടെ കാറിനടുത്തേയ്ക്ക് അയച്ചു. ആ കാർ ഒരു മൊബൈൽ ലൈബ്രറിയാണിത് മാറ്റിയതായിരുന്നു.

എനിക്കു വിശ്വസിക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. ഞാനിത് നിങ്ങൾക്കെങ്ങിനെ തിരിച്ചയ്ക്കും?

ഞാനത് ചെയ്യും. വളരെ നന്ദി മി. ലൈബ്രറി മാൻ!

ഇത് മുന്നോട്ട് ആവശ്യക്കാർക്കു നൽകുമെന്ന് ഉറപ്പുതരിക. നിങ്ങളുടെ ഒഴിവു സമയത്ത് ജൂനിയർ സീനെ സൗജന്യമായി പഠിപ്പിക്കുക.

ഏത് സാഹചര്യത്തിൽ നിന്നുള്ളവരുമായിക്കോട്ടെ, എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും നല്ല പുസ്തകങ്ങൾ കിട്ടുന്ന ഒരു ദിവസം ഉണ്ടാകുമെന്ന് സഞ്ജയ് പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നു.

* ഇന്റർനെറ്റിന്റെ സഹായത്തോടെ ബഹുജനങ്ങളിൽ നിന്ന് വൻതുക പിരിച്ചെടുക്കുന്ന രീതി.

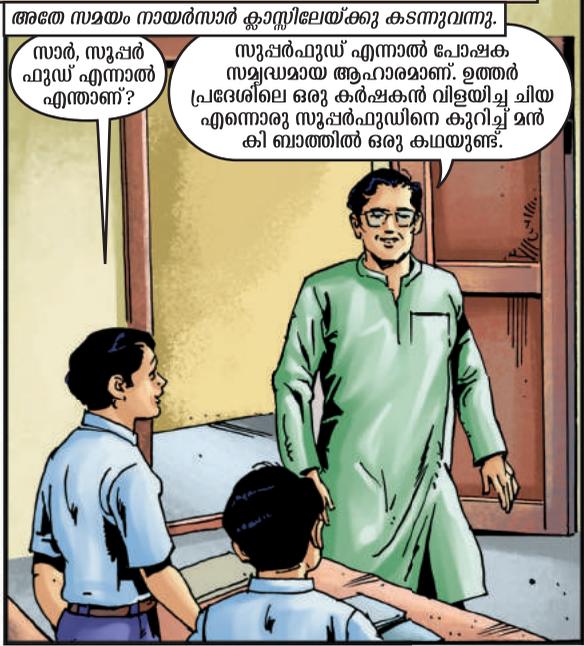
ഹരിച്ഛന്ദ്ര സിങ്

എനിക്ക് ഭക്ഷണ ഇടവേളവരെ കാത്തിരിക്കാനാവില്ല. ഞാൻ പറയുയും പ്രിയപ്പെട്ട അംല* മുറുബുയും** കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ട്.

എന്റെ അമ്മ സ്വാദിഷ്ടമായ അംല ജൂസ് ഉണ്ടാക്കും. അത് സൂപ്പർഫുഡ് ആയതിനാൽ ജലദോഷവും കഫക്കെട്ടും ഭേദമാക്കുമെന്ന് അമ്മ പറയാറുണ്ട്.

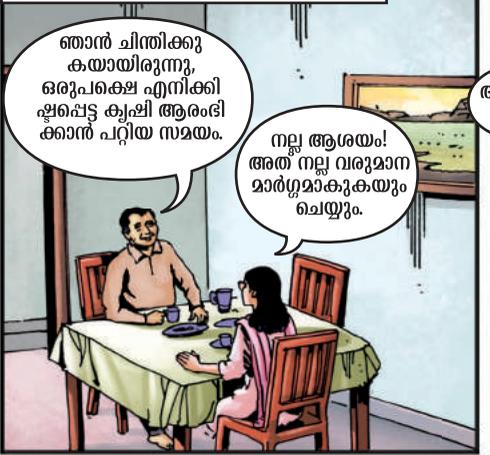
സൂപ്പർഫുഡൊ അതെന്താ?

സാർ, സൂപ്പർഫുഡ് എന്നാൽ എന്താണ്?

സൂപ്പർഫുഡ് എന്നാൽ പോഷക സമൃദ്ധമായ ആഹാരമാണ്. ഉത്തര പ്രദേശിലെ ഒരു കർഷകൻ വിളയിച്ച ചിയ എന്നൊരു സൂപ്പർഫുഡിനെ കുറിച്ച് മൻ കി ബാത്തിൽ ഒരു കഥയുണ്ട്.

2015 ആയിരുന്നു അത്, ഹരിച്ഛന്ദ്ര സിങ് ഇന്ത്യൻ ആർമിയിൽ നിന്ന് കേണൽ ആയി വിരമിച്ച സമയം.

ഞാൻ ചിന്തിക്കുകയായിരുന്നു, ഒരുപക്ഷെ എനിക്ക് ഏപ്പെട്ട കൃഷി ആരംഭിക്കാൻ പറ്റിയ സമയം.

നല്ല ആശയം! അത് നല്ല വരുമാന മാർഗ്ഗമാകുകയും ചെയ്യും.

വൈകാതെ, ഹരിച്ഛന്ദ്ര പറ്റിയ സ്ഥലം ആന്വേഷിച്ചു. ഒടുവിൽ -

ഈ മണ്ണ് തീർത്തും വളക്കൂറുള്ളതാണ്.

ചുറ്റും ധാരാളം വെള്ളമുണ്ട്. നിങ്ങൾക്ക് പലതരം വിളകൾ കൃഷി ചെയ്യാൻ സാധിക്കും.

അനുയോജ്യമായി തോന്നുന്നു!

ഹരിച്ഛന്ദ്ര ബരബങ്കി* ലെ സിദ്ധാർ ബ്ലോക്കിലെ അംസേരുവ ഗ്രാമത്തിൽ നാലേക്കർ സ്ഥലം വാങ്ങി.

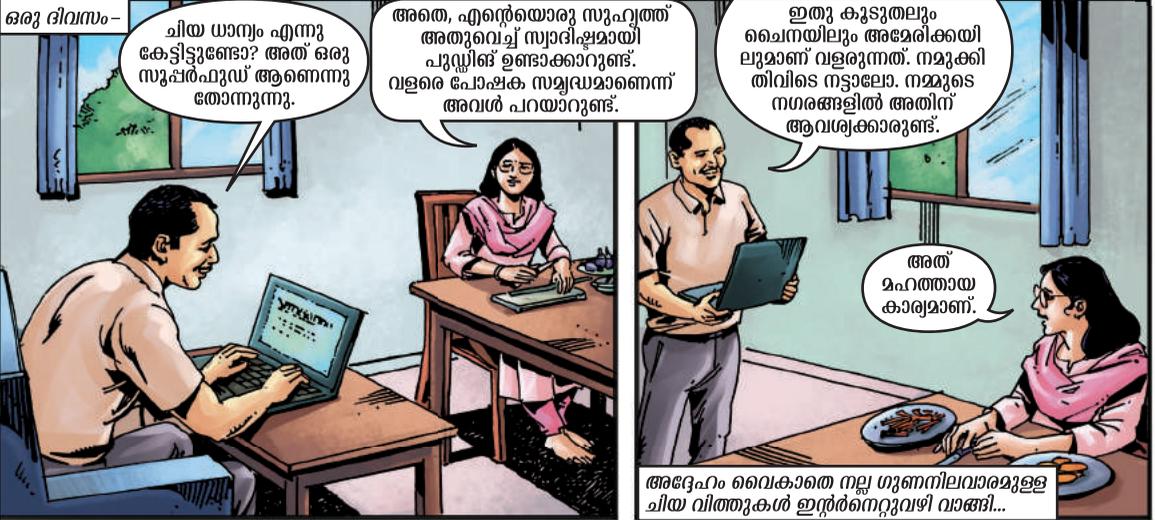

ശരി, അങ്ങനത് വിളയാണ് കൃഷി ചെയ്യാൻ പോകുന്നത്.

ജമ്മു കാശ്മീരിലായിരുന്ന പേൾ ധാരാളം ആപ്പിൾ തോട്ടങ്ങൾ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എനിക്ക് ആപ്പിൾ കൃഷി ചെയ്യണം.

അടുത്ത കുറച്ചു വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം, ഗ്രീൻ ആപ്പിൾ, ഇലനാട്യം അല്ലെങ്കിൽ ബേർ, ഡ്രാഗൺ ഫ്രൂട്ട് എന്നിവ ഹരിച്ഛന്ദ്ര കൃഷിചെയ്തു.

* ഇന്ത്യൻ നെല്ലിക്ക
** നെല്ലിക്ക പഞ്ചസാര പാവിൽ ഇട്ട് കുതിർത്തത്.

ഒരു ദിവസം -

ചിയ ധാന്യം എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ടോ? അത് ഒരു സുപ്പർഫുഡ് ആണെന്നു തോന്നുന്നു.

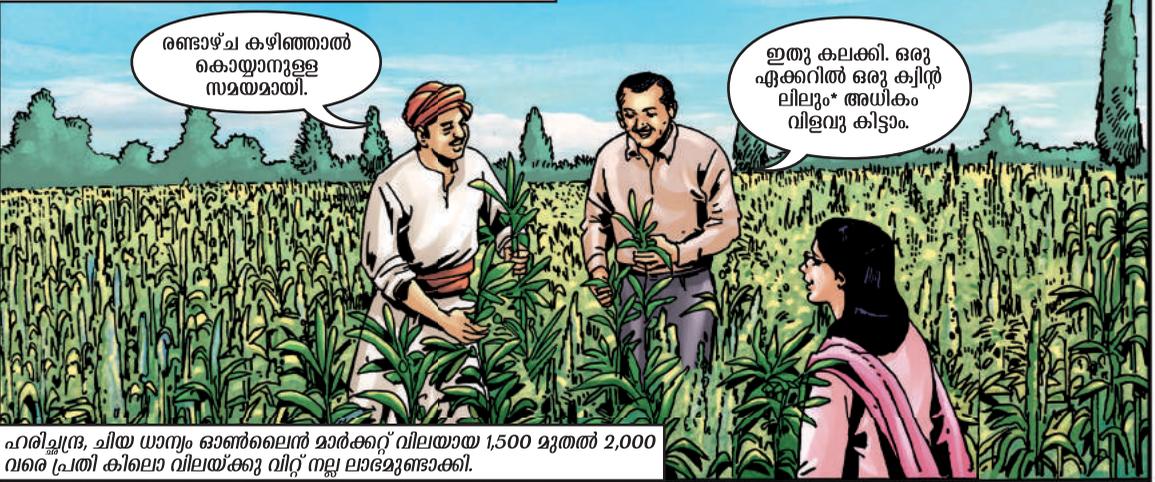
അതെ, എന്റേയൊരു സുഹൃത്ത് അതുവെച്ച് സ്വാദിഷ്ടമായി പൂഡിങ് ഉണ്ടാക്കുന്നുണ്ട്. വളരെ പോഷക സമൃദ്ധമാണെന്ന് അവൾ പറയാറുണ്ട്.

ഇതു കൂടുതലും ചൈനയിലും അമേരിക്കയിലുമാണ് വളരുന്നത്. നമുക്കിതിവിടെ നട്ടാലോ. നമ്മുടെ നഗരങ്ങളിൽ അതിന് ആവശ്യക്കാരാണ്.

അത് മഹത്തായ കാര്യമാണ്.

അദ്ദേഹം വൈകാതെ നല്ല ഗുണനിലവാരമുള്ള ചിയ വിത്തുകൾ ഇന്റർനെറ്റുവഴി വാങ്ങി...

... തന്റെ പാടത്ത് നടപ്പിലാക്കി. കുറച്ചു മാസങ്ങൾക്കു ശേഷം -

രണ്ടാഴ്ച കഴിഞ്ഞാൽ കൊയ്യാനുള്ള സമയമായി.

ഇതു കലക്കി. ഒരു ഏക്കറിൽ ഒരു കിറ്റിൽ ലിലും* അധികം വിളവു കിട്ടും.

ഹരിച്ഛന്ദ്ര, ചിയ ധാന്യം ഓൺലൈൻ മാർക്കറ്റ് വിലയായ 1,500 മുതൽ 2,000 വരെ പ്രതി കിലോ വിലയ്ക്കു വിറ്റ് നല്ല ലാഭമുണ്ടാക്കി.

വൈകാതെ -

ഞങ്ങൾക്കും ചിയ വിള കൃഷി ചെയ്യണം. ഞങ്ങളെ സഹായിക്കാമോ?

തീർച്ചയായും. വ്യത്യസ്ത വിളകൾ കൃഷിചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് നല്ല കാര്യമാണ്. കൂടുതൽ പരിഷ്കണങ്ങൾ നടത്തുമ്പോൾ കൂടുതൽ ലാഭം കിട്ടുന്നു, പ്രത്യേകിച്ച് സുപ്പർഫുഡ് ആകുമ്പോൾ. ചിയയുടെ കൂടെ കറുത്ത ഗോതമ്പുകൂടി കൃഷി ചെയ്യാൻ എന്നിങ്ങനെ പദ്ധതിയുണ്ട്.

ഹരിച്ഛന്ദ്രയുടെ പ്രയത്നം കർഷകർക്ക് ലാഭമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുക മാത്രമല്ല, മറിച്ച് കർഷകരെ ആത്മാവിശ്വാസമുള്ളവരാക്കുകയും അതിലൂടെ സ്വാശ്രയ ഇന്ത്യയെ കെട്ടിപ്പിടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

* 100 കിലോ ആണ് ഒരു കിറ്റിൽ.

സച്ചിദാനന്ദ ഭാരതി

സോണാലി നീയെന്താണ് ചെയ്യുന്നത്?

പത്തു മിനിറ്റോളമായി ഈ ടാപ്പ് അടയ്ക്കാൻ നോക്കുന്നു. സാധിക്കുന്നില്ല.

ഈ ചെറിയ കാര്യത്തിന് അവൾ വിഷമിക്കുന്നു.

അവൾ ചെയ്യാൻ ശ്രമിക്കുന്ന കാര്യം വളരെ പ്രധാനമാണ് സൂജിത്ത്. നിനക്കറിയാമോ ചോരുന്ന പൈപ്പിലൂടെ ഒരു ദിവസം 15 ലിറ്റർ ജലം നഷ്ടപ്പെടുകയോമെന്ന്?

ഇന്നത്തെ മൻ കി ബാത്തിലെ കഥ ജനസംരക്ഷകനായ സച്ചിദാനന്ദ ഭാരതിയെ കുറിച്ചാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രയത്നത്തിലൂടെ വനങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുകയും കുന്നുകളിലെ നദികളിലെ വറ്റാത്ത ഒഴുക്ക് ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്തു.

1974 ൽ ഉത്തരാഖണ്ഡിലെ ഗോപേഷ്വറിൽ* പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകനായ ചന്ദി പ്രസാദ് ഭട്ട്, ചിപ്കോ പ്രസ്ഥാനം** ആരംഭിച്ചു.

ഇനിയൊരു മരവും മുറിക്കില്ലെന്ന് നമ്മൾ ഉറപ്പാക്കണം. ഇവിടെ വനവൽക്കരണം തുടരണം. വനിതകൾ ഈ പ്രസ്ഥാനത്തെ നയിക്കാൻ മുന്നോട്ടു വരണം.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാക്കുകൾക്ക് എന്തു ശക്തി.

സച്ചി, നമുക്കുപോകാം. അല്ലെങ്കിൽ കോളേജിലെത്താൻ വൈകും.

ചന്ദി ഭട്ടിനാൽ പ്രചോദിതനായ ആ യുവാവ് സച്ചിദാനന്ദ ഭാരതിയായിരുന്നു.

രണ്ടു വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം, സച്ചിദാനന്ദ വനവൽക്കരണ യജ്ഞത്തിൽ പങ്കെടുത്തു.

ഇത് നല്ല ഉദ്യമമാണ് സച്ചി. എന്നെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നതിന് നന്ദി.

കുടുതൽ മരങ്ങൾ വളരുന്നതിലൂടെ ഈ മേഖലയിൽ മണ്ണിടിച്ചിൽ കുറയും.

*ഉത്തരാഖണ്ഡിലെ ചമോലി ജില്ലയിലെ ഒരു നഗരം. **ഗ്രാമീണർ മരങ്ങളെ ആലിംഗനം ചെയ്തുകൊണ്ട് വനശീകരണത്തിനെതിരെ നടന്ന സമരം.

ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു ശേഷം 1979 ൽ സച്ചിദാനന്ദ് ഗോപേശ്വറിൽ നിന്ന് സ്വന്തം ഗ്രാമമായ ഉല്പെരുകൽ* ലേയ്ക്ക് വന്നു.

ഞാൻ പഠിച്ചത് ഇവിടെ നടപ്പിലാക്കേണ്ട സമയമായി. എന്റെ പ്രദേശത്തെ വനവൽക്കരിക്കുക എന്നതാണ് ആദ്യ പടി.

1980 ൽ സച്ചിദാനന്ദ് ഒരു പരിസ്ഥിതി ക്യാമ്പ് ദുതത്തോളി** മേഖലയിൽ സംഘടിപ്പിച്ചു.

മൂന്നു വർഷങ്ങൾക്കു ശേഷം, ദുതത്തോളി ലോക് വികാസ് സംസ്ഥാനർ എന്നൊരു സംഘടനയ്ക്ക് രൂപം കൊടുത്തു.

നാം നടപ്പിലാക്കുന്ന മരങ്ങൾ നമുക്ക് ഇന്ധനവും ഭക്ഷണവും നൽകും.

ധാരാളം വനിതകൾ ഇതിൽ പങ്കെടുത്തു, മഹിള മംഗൾ ദൾ എന്നൊരു സംഘത്തിന് അവർ രൂപം കൊടുത്തു.

1987 ൽ, ഭാരതം ഒരു വലിയ വരൾച്ചയെ നേരിട്ടു. അത് ഉത്തരാഖണ്ഡിലെ വനമേഖലകളേയും ബാധിച്ചു.

കഴിഞ്ഞ കുറേ വർഷമായി നമ്മൾ വനവൽക്കരണം നടത്തി പക്ഷെ നമ്മൾ ജല സംരക്ഷണത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിച്ചതേയില്ല.

കുറച്ച് ആഴ്ചകൾക്കു ശേഷം -

എനിക്കൊരു ആശയം തോന്നുന്നു അത് നമ്മെ സഹായിക്കും. ഇനിമുതൽ നമുക്ക് കുനിൻ ചെറുവിൽ കുഴികൾ തീർത്ത് ജൽ തലെയായ്*** നിർമ്മിക്കാം, അവിടെ ജല ഉറവകൾ രൂപപ്പെടും. അതിനു ചുറ്റും മരങ്ങൾ നടാം അപ്പോൾ വെള്ളം ഭൂമിയിൽ തങ്ങിനിൽക്കും.

സച്ചിദാനന്ദ് ജി, നോക്കൂ മഴവെള്ളം നമ്മുടെ ജൽ തലെയായി സിൽ ശേഖരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ഇനി മഴപെയ്തില്ലെങ്കിലും 20 മുതൽ 30 ദിവസം വരും ഈ ജലം വറ്റാതെ നിലനിൽക്കും.

ഒരു ദശകത്തിനപ്പുറം, 2,000 മഴക്കുഴികൾ തീർത്തു. ഈ പ്രസ്ഥാനം പിന്നീട് 'പാനി റൈം ആന്റോളൻ**' എന്നറിയപ്പെട്ടു.

* ഉത്തരാഖണ്ഡിലെ ഗർവാൾ ജില്ലയിലെ പൗരി മേഖലയിലെ ഗ്രാമം.
 ** ഉത്തരാഖണ്ഡിനു കുറുകെയുള്ള 25 കി. മി. ദൈർഘ്യമുള്ള പർവ്വത നിര.

***മഴക്കുഴികൾ
 ***ജലസംരക്ഷണ പ്രസ്ഥാനം

ഒരു വർഷത്തിനു ശേഷം അവരുടെ പരിശ്രമം വൻ വിജയമായതായി കണ്ടു.

സുഖ റൗള ഇപ്പോൾ വർഷം മുഴുവൻ നിറഞ്ഞൊഴുകുന്നു.

അതെ, പണ്ട് ഇത് മഴക്കാലത്ത് നിറയുകയും നവംബർ മാസത്തോടെ വറ്റി വരളുകയുമായിരുന്നു.

ഇതിന് നമുക്ക് മഴക്കുഴികളോട് നന്ദി പറയാം.

ഗംഡ്ഗരക് ഗ്രാമവാസികൾ സുഖ റൗള നദിയെ ഗഡ്ഗംഗ എന്ന് പുനർ നാമകരണം ചെയ്തു.

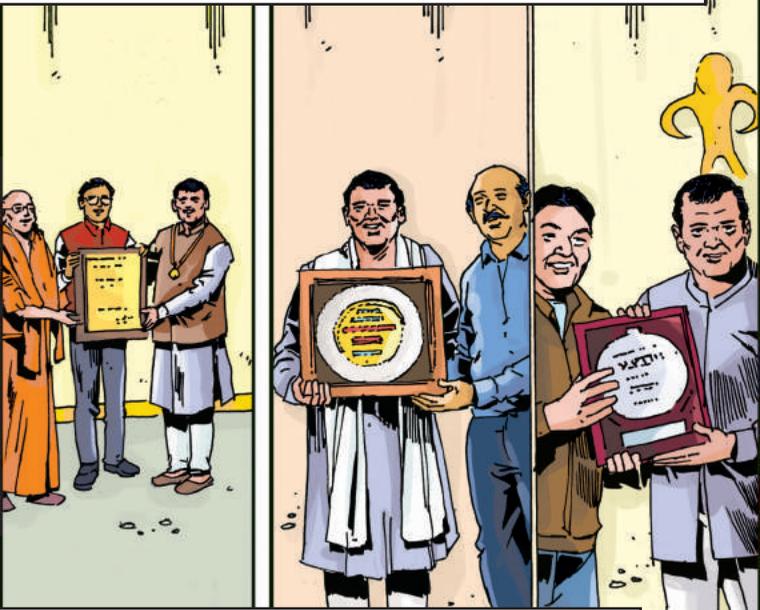
ജൽ തലലയാസ് കുടാതെ കൂടുതൽ മഴവെള്ളം ശേഖരിക്കുന്നതിനും വന സംരക്ഷണത്തിനുമായി പർവ്വതത്തിൽ നൂറുകണക്കിന് തടാകങ്ങളും കനാലുകളും സച്ചിദാനന്ദ പണികഴിപ്പിച്ചു.

ഈ ഒഴുക്കിൽ നിന്ന് വർഷം മുഴുവൻ നമുക്കിപ്പോൾ കുടിവെള്ളമെടുക്കാൻ സാധിക്കും.

സച്ചിദാനന്ദിന്റെ ഈ പ്രവർത്തനത്തിന് 'ഒരുപാട് അംഗീകാരങ്ങൾ ലഭിച്ചു, 2011 ൽ ഉത്തരാഖണ്ഡ് ഗ്രീൻ അവാർഡ്, 2013 ൽ മഹാത്മാഗാന്ധി നാഷണൽ അവാർഡ്, 2015 ൽ ഇന്ദിര ഗാന്ധി എൻവൈറോൺമെന്റ് അവാർഡ് എന്നിവ അതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ഇന്ന് 150 ഗ്രാമങ്ങളിലായി പൗരി ഗർവാൾ മലകളിൽ 30,000 മഴക്കുഴികൾ ഉണ്ട്.

2021 ജൂൺ മാസത്തിൽ പ്രധാനമന്ത്രി നരേന്ദ്രമോദി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൻ കി ബാത്ത് പ്രഭാഷണത്തിൽ സച്ചിദാനന്ദനെ പ്രത്യേകം പരാമർശിച്ചു.

പരിസ്ഥിതിയെ സേവിക്കുന്നതിലൂടെ എന്റെ ജീവിത ലക്ഷ്യം പൂർത്തിയാക്കിയതായി തോന്നുന്നു.

സച്ചിദാനന്ദും ഗ്രാമവാസികളും ചേർന്ന് 40 വർഷങ്ങൾക്കൊണ്ട് 50 ലക്ഷം വൃക്ഷത്തൈകൾ നട്ടു പിടിപ്പിച്ചു. മഴക്കുഴികൾ കാരണം കാട്ടുതീയുണ്ടാകുന്നതും തടയാൻ കഴിഞ്ഞു.

*വരണ്ട മലയിടുക്ക്

സികാരി തിണ്ണോ

ക്യാമ കരിബെ* ഇതെങ്ങനെ വീണു?

നിയന്താണ് പറഞ്ഞത്?

ഹ ഹ! ഞാൻ എന്റെ മാതൃഭാഷയിൽ കച്ച പറഞ്ഞതാണ്! അറിയാതെ പറഞ്ഞു പോയി.

നീ നിന്റെ മാതൃഭാഷ സംസാരിക്കുന്നുവെന്നത് വലിയ കാര്യമാണ്. 5 ഇന്ത്യൻ ഭാഷകൾ നഷ്ടമാകുകയും 197 ഭാഷകൾ വംശനാശ ഭീഷണി നേരിടുകയും ചെയ്തു. കർണി ഭാഷയുടെ രക്ഷയ്ക്കായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സികാരി ടിണ്ണോയെ പോലെ നമ്മുടെ നമ്മുടെ ഭാഷയെ സംരക്ഷിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

2000 ൽ, ആസ്സാമിലെ ഫിഷറീസ് വകുപ്പിൽ ഒരു ജീവനക്കാരനായിരുന്നു സികാരി ടിണ്ണോ. തന്റെ ഗ്രാമമായ കർണി ആംഗലോങ്ങിലെ** ലോങ്ജോൺസർപോയിലൂടെ സയാഹ നടത്തത്തിലായിരുന്നു.

കർദോം* സികാരി, ഇങ്ങോട്ടു വന്നാലും ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യം നിങ്ങളോടു പറയാനുണ്ട്.

കർദോം അമാവാ, എന്താ കാര്യം?

ഇറ്റ് ഈസ് ഗോയിങ്ങ് ടു റെയ്ൻ! വാട്ട് ഫണ്ട്!

നോക്കൂ, അവർ ഇംഗ്ലീഷ് സംസാരിക്കുന്നു. അവർ ഇനി കർണി സംസാരിച്ചേക്കാില്ല. നമ്മുടെ ഭാഷയെ സംരക്ഷിക്കാൻ എന്തെങ്കിലും ചെയ്തെ മതിയാകൂ.

എന്തു ചെയ്യണമെന്നാണ് അങ്ങ് നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്?

രണ്ടുപേരും ഒരു പ്രതിവിധിക്കായി ആലോചനയിലായി.

താങ്കൾക്ക് കർണി വാക്കുകളും അതിന്റെ അർത്ഥവുമടങ്ങുന്ന ഒരു ലിസ്റ്റ് ഉണ്ടാക്കാമൊ. ഞാൻ താങ്കളെ സഹായിക്കാം.

തിർച്ചയായും ഇതൊരു നല്ല ആശയമാണ്.

എല്ലാ വൈകുന്നേരവും സികാരി ആത്മാർത്ഥമായി ആ ലിസ്റ്റുണ്ടാക്കാൻ പരിശ്രമിച്ചു.

* ഒഡിയ ഭാഷയിൽ, കച്ചമി എന്നർത്ഥം.
** ആസ്സാമിലെ ഒരു വലിയ ജില്ല.

* കർണി ഭാഷയിലെ ഒരു അഭിവാദ്യം.

ഒരു സന്ധ്യാനേരം -

എന്റെ മുത്തശ്ശി പാടാറുള്ള ചില താരാട്ടുപാട്ടുകൾ എനിക്കറിയാം. അത് നിങ്ങൾക്ക് എഴുതിയെടുക്കാൻ സാധിക്കുമോ?

ഉഗ്രൻ! താരാട്ടു പാട്ടുകൾക്ക് എല്ലാ സംസ്കാരങ്ങളിലും പ്രധാനപ്പെട്ട സ്ഥാനമാണ്. താങ്കൾ പാടുകയാണെങ്കിൽ ഞാൻ അത് റിക്കോർഡ് ചെയ്യാം.

ആ സ്ത്രീ പാടാൻ തുടങ്ങി. സികാരി അത് റിക്കോർഡ് ചെയ്തെടുത്തു.

വൈകാതെ -

അങ്ങ് കർബി സംസ്കാരത്തെക്കുറിച്ച് വിഡിയോ തയ്യാറാക്കുന്നുണ്ടെന്നു കേട്ടു. എന്റെയൊരു സുഹൃത്തു കർബി നാടൻ പാട്ടുകളിലും കഥകളിലും നിപുണനാണ്, അവന് നിങ്ങളെ സഹായിക്കാൻ സാധിക്കുമോ?

തിർച്ചയായും! പാട്ടുകളും കഥകളും കുട്ടികളിൽ ഭാഷയോടുള്ള സ്നേഹം വർദ്ധിപ്പിക്കും.

കഥകളും പാട്ടുകളും ആകർഷകമായ രീതിയിൽ സമാഹരിച്ച് സികാരി അത് സമൂഹത്തിനു പങ്കുവെച്ചു.

കർബിയിൽ കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കാൻ സികാരി ആസ്സാം, മേഘാലയ തുടങ്ങി വിവിധ സ്ഥലങ്ങൾ സഞ്ചരിച്ചു. തിരിച്ചെത്തിയപ്പോൾ -

ആളുകൾ സംസാരിക്കുന്ന ഒരേ ഭാഷതന്നെ അവർ ജീവിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ കർബി ഡിക്ഷണറി ഇവർക്ക് മനസ്സിലാകുമോ?

എന്തുകൊണ്ട് നമുക്ക് കർബിയിലും ഇംഗ്ലീഷിലുമായി അർത്ഥമുള്ള ബഹുഭാഷാ നിഘണ്ടു ഉണ്ടാക്കിക്കൂടാ? അത് നമ്മുടെ കുട്ടികൾക്ക് കൂടുതൽ ഗുണപ്പെടും.

കർബി വാക്കുകളുടെ വിവിധ ശൈലികളും ഞാനതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കും.

സികാരിയും ഗ്രാമത്തിലെ മുതിർന്ന ആളുകളും നിഘണ്ടു ഉണ്ടാക്കാൻ ആരംഭിച്ചു. കുറച്ചു മാസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ -

പ്രഭാത വന്ദനം സികാരി! നിങ്ങളെന്താണ് ചെയ്യുന്നത്?

ശ്..ശ്... എന്തൊ ഗൗരവമുള്ളതാണെന്നു തോന്നുന്നു. നമുക്കു കളിക്കാൻ പോകാം.

ഇല്ല, കുഴപ്പമില്ല. എല്ലാ വാക്കുകളും എഴുതിവെച്ചുകൊണ്ട് നമ്മുടെ കർബി ഭാഷയെ സംരക്ഷിക്കുകയാണ്. നമ്മൾ ശ്രദ്ധിച്ചില്ലെങ്കിൽ അത് കൈമോശം വന്നുപോകും.

ഞങ്ങൾക്കും സഹായിക്കണം. ഞങ്ങളെന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്?

നിങ്ങൾക്ക് കർബി സംസാരിക്കാൻ പഠിക്കാം, കൂടാതെ മറ്റുള്ളവരെ പഠിപ്പിക്കാം. നമ്മുടെയടുത്ത് നമ്മുടെ ഭാഷയുടെ ജീവൻ നിലനിർത്താം.

ഒടുവിൽ ഞാൻ കാത്തിരുന്ന ദിവസം വരാൻ പോകുന്നു.

ഒരു വർഷത്തിനു ശേഷം സികാരിയുടെ പ്രയത്നം സംസ്ഥാനം മുഴുവൻ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടു. ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹത്തെ അടുത്തുള്ള സ്കൂളിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചു.

കർബിയിൽ നിങ്ങൾക്ക് താൽപര്യം ജനിപ്പിക്കാനാണ് സികാരി സാർ വന്നിരിക്കുന്നത്.

അതു ചെയ്യാം പക്ഷെ അതിനു മുൻപ് നിങ്ങൾക്ക് എന്റെ പുസ്തകമായ ക്ലിംസോയിൽ നിന്നുള്ള കുട്ടിപ്പാട്ടുകൾ പഠിപ്പിക്കാം. നിങ്ങൾ ഏറ്റുപാടുക - ക്ലിംസോ ക്ലിംസോ ക്ലിംസോ കർബി ഗാനം, നിങ്ങളെ തിളക്കമുള്ളവരാക്കും.

കുട്ടികൾ ആഹ്ലാദത്തോടെ കർബി ഗാനങ്ങൾ പഠിച്ചു.

2021 ൽ സികാരി ജോലിയിൽ നിന്ന് വിരമിച്ചു. ആ രാത്രി -

ഇനി എനിക്ക് കൂടുതൽ സമയം നമ്മുടെ നാട്ടുഭാഷയെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുക എന്ന സ്വപ്നത്തിനായി പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയും. ഇത് എന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ആത്യന്തിക ലക്ഷ്യമാണ്.

കുറച്ചു ദിവസങ്ങൾക്കു ശേഷം -

താങ്കളെ ആസ്സാമിലെ ആദിവാസി സാഹിത്യ സഭ** യിലേക്ക് പ്രത്യേകം ക്ഷണിക്കുന്നു.

താങ്കളെ ഒരു ബഹുഭാഷാ നിഘണ്ടു പദ്ധതിയുടെ ചീഫ് എഡിറ്ററാകാൻ ക്ഷണമുണ്ട്. അതിൽ കർബിയും ഉൾപ്പെടും.

ഞാൻ ആദരിക്കപ്പെട്ടു. ഭാഷകൾ അമൂല്യമാണ്. എന്റെ കഴിവിന്റെ പരമാവധി അതിനെ സംരക്ഷിക്കും.

പ്രധാനമന്ത്രി നരേന്ദ്ര മോദി തന്റെ മൻ കി ബാത്ത് പരിപാടിയിൽ തന്റെ സംസ്കാരത്തെ വരും തലമുറയ്ക്കു വേണ്ടി പരിരക്ഷിച്ചതിന് സികാരി തിണ്ണോയെ അഭിനന്ദിച്ചു.

*കർബിയിൽ കുട്ടികൾ എന്ന് അർത്ഥം.

** ആസ്സാമിലെ ഗോത്ര ഭാഷ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി ശ്രമിക്കുന്ന സംഘം.

പി. എം. മുരുകേശൻ

നമ്മുടെ സ്കൂൾ നമുക്കായി ഒരുക്കിയ ഏറ്റവും നല്ല സ്പെഷ്യൽ ക്ലാസ്സായിരുന്നു ഇത്.

'വേസ്റ്റിൽ നിന്നും ബെസ്റ്റ്' എന്ന ശിൽപ ശാല, വേസ്റ്റിൽ നിന്ന് ഒരുപാട് കാര്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാമെന്ന് മുൻപ് എനിക്കറിയില്ലായിരുന്നു.

നായർ സാർ ക്ലാസ്സിലെത്തിയപ്പോൾ-

സർ, ഈ ചിത്രക്കെപ്പിലേയ്ക്കു നോക്കൂ, ഞാൻ ചായമടിച്ചതാണ്.

ഈ പെൻ ഫോൾഡർ ഞാൻ പഴയ വളകൾകൊണ്ട് ഉണ്ടാക്കിയതാണ്.

ഇത് മനോഹരമായിരിക്കുന്നു! പെട്ടികളും വിളക്കുമുടികളും അടക്കമുള്ള വസ്തുക്കളുണ്ടാക്കുന്ന മുരുകേശൻ എന്ന കലാകാരനെ എനിക്ക് ഓർമ്മവരുന്നു. അയാളുടെ കഥ ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയാം.

മധുരയിലെ മേലേക്കൽ ഗ്രാമത്തിൽ നിന്നുള്ള മുരുകേശൻ എട്ടാം ക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴാണ് കുടുംബത്തിന്റെ കൃഷിയിടത്തിൽ പണിചെയ്യാൻ പഠനം ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടി വന്നത്.

ഊ....ഊ..!

ഈ പയ്യന് കരുത്തില്ല. ഇവൻ നമുക്ക് കുടുതൽ സഹായമായേക്കില്ല.

അവർ ദരിദ്രരായിരുന്നു. എല്ലാ കുടുംബാംഗങ്ങളും നിത്യവൃത്തിയ്ക്കായി പാടത്ത് പണിയെടുക്കേണ്ടത ആവശ്യമായിരുന്നു.

മുതിർന്നിട്ടും മുരുകേശൻ നല്ലൊരു കൃഷിക്കാരനായില്ല. പക്ഷെ അയാൾ കുർമ്മ ബുദ്ധിയുള്ളവനായിരുന്നു. കാർഷിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ താൽപര്യത്തോടെ അവൻ നോക്കിയിരുന്നു. 2009 ൽ അയാളുടെ 41 വയസ്സായപ്പോൾ-

നമ്മൾ വാഴയുടെ എല്ലാ ഭാഗവും ഉപയോഗിക്കുന്നു, ഉൾത്തണ്ടടക്കം, പക്ഷെ തൊലിഭാഗം ഒഴിവാക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ട് അതുകൂടി ഉപയുക്തമാക്കിക്കൂടെ?

അതു ഉപയോഗപ്രദമായിരുന്നെങ്കിൽ ആരെങ്കിലും പണ്ടെ അതു ചെയ്തിരുന്നേനെ.

മുരുകേശൻ അതു ഉൾക്കൊള്ളാൻ തയ്യാറായില്ല.

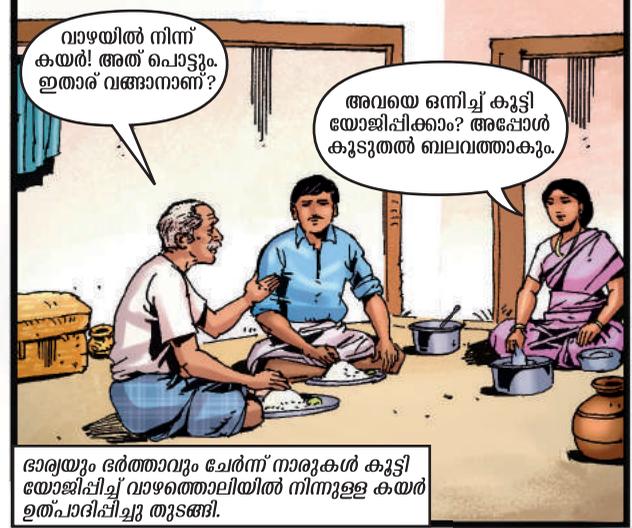
പുറംതൊലിക്ക് നിരവധി പാളികളുണ്ട്.... അതിനെ വേർതിരിച്ചെങ്കിൽ.... ഊ....

അത് പരാജയപ്പെട്ടു പക്ഷെ മുരുകേശൻ പുതിയ അന്വേഷണത്തിലായിരുന്നു. ഒരുപാട് പരിശ്രമത്തിനും പരാജയങ്ങൾക്കും ശേഷം -

സൈക്കിൾ ചക്രവും മറ്റു സാമഗ്രികളും ഉപയോഗിച്ച് മുരുകേശൻ വാഴക്കയർ ഉണ്ടാക്കി.

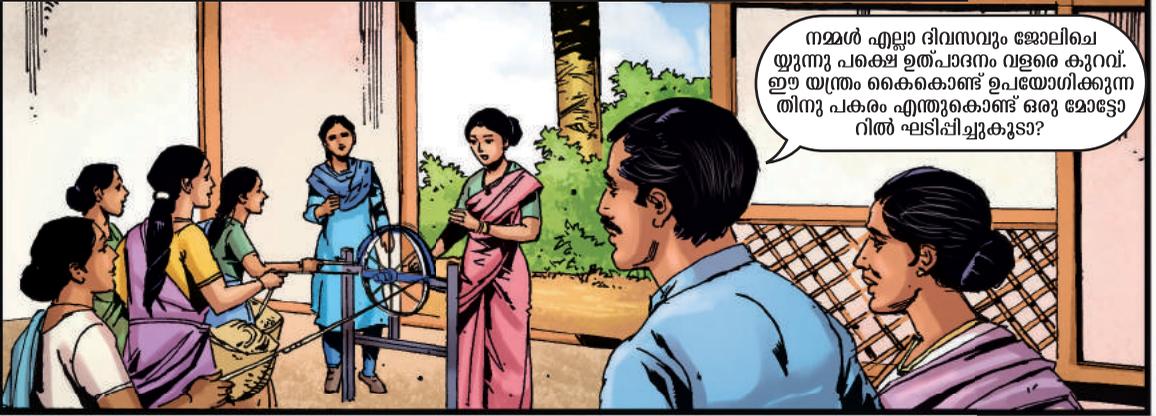
പക്ഷെ, അത് മാർക്കറ്റിലുള്ള മറ്റു കയറുകൾപോലെ ബലമുള്ളവയായിരുന്നില്ല, അതുകൊണ്ട് ആരും വാങ്ങിച്ചില്ല. അതോടെ മുരുകേശന്റെ പ്രയത്നം വെറുതെയായി. പക്ഷെ -

സഞ്ചികൾ, കൂട്ട, ചവിട്ടുപായ..... മറ്റൊരുപാട് സാധനങ്ങൾ ഈ കയറിൽ നിന്ന് ഉണ്ടാക്കാൻ സാധിക്കുമെന്ന് ബന്ധികൾ കണ്ടെത്തി.

വൈകാതെ, എം. എസ്. റോപ്പ് പ്രൊഡക്ഷൻ എന്ന പേരിൽ മുരുകേശൻ ഒരു കമ്പനി തുടങ്ങി. രണ്ടുപേരെന്ന ഈ കമ്പനി യൂണിറ്റ് പത്തെണ്ണമായി. പക്ഷെ കയറുണ്ടാക്കുന്ന പ്രവർത്തനം സമയച്ചിലവുള്ളതായിരുന്നു.

നമ്മൾ എല്ലാ ദിവസവും ജോലി ചെയ്യുന്നു പക്ഷെ ഉൽപാദനം വളരെ കുറവ്. ഈ യന്ത്രം കൈകൊണ്ട് ഉപയോഗിക്കുന്നതിനു പകരം എന്തുകൊണ്ട് ഒരു മോട്ടോറിൽ ഘടിപ്പിച്ചുകൂടാ?

അത് വിജയകരമായിരുന്നു. പ്രവർത്തനങ്ങൾ ദ്രുതഗതിയിലായി, മുരുകേശൻ തന്റെ ആശയത്തിന്റെ പേറ്റന്റ് നേടി. 2016 ൽ 6 കയർ റോളുകൾ ഉണ്ടാക്കാൻ ശേഷിയുള്ള പുതിയൊരു യന്ത്രം നിർമ്മിച്ചു.

അടുത്ത വർഷംതന്നെ, കയറുണ്ടാക്കുകയും പിരിച്ചു കയറും ചെയ്യുന്ന ഒരു ആട്ടോമാറ്റിക് മെഷീൻ മുരുകേശൻ നിർമ്മിച്ചു. ഉൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും വൈകാതെ കയറുമതി ചെയ്യുകയും ചെയ്തു.

ഇപ്പോൾ നമ്മൾ 25,000 മീറ്റർ കയറുണ്ടാക്കുന്നു! പണ്ട് നമുക്ക് 2,500 മീറ്ററെ ഉണ്ടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നുള്ളൂ.

നമ്മൾ ഒരു പാട് വനിതകൾക്ക് തൊഴിൽ കൊടുത്തു. അത് നമ്മളെ ആനന്ദിപ്പിക്കുന്നു.

വൈകാതെ, 350 ൽ അധികം വനിതകൾക്ക് തൊഴിൽ കൊടുത്തു.

എന്റെ ഉൽപ്പന്നത്തിന് എന്തുവിലവേണമെന്ന് എനോട് കൂയറ്റ് ഇങ്ങോട്ടു ചോദിക്കുന്നു! ആരും കർഷകരോടു ചോദിക്കുന്നില്ല. അവരുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് ന്യായ വില ഉറപ്പാക്കണം.

മുരുകേശന്റെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ പ്ലാസ്റ്റിക്കിന് ബദലായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദപരമായിരുന്നു. കാർഷിക-നവീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സംസ്ഥാന-ദേശീയ അംഗീകാരങ്ങൾ മുരുകേശന് ലഭിച്ചു. ഇപ്പോൾ മുരുകേശൻ ആളുകളെ പരിശീലിപ്പിക്കുകയും യന്ത്രങ്ങളുണ്ടാക്കി സർക്കാരിനു നൽകി വരികയും ചെയ്യുന്നു.

2021 ൽ, പ്രധാനമന്ത്രി നരേന്ദ്ര മോദി തന്റെ മൻ കി ബാത്ത് പ്രഭാഷണത്തിൽ മുരുകേശനെ അഭിനന്ദിച്ചു. മാലിന്യത്തിൽ നിന്ന് വരുമാനമുണ്ടാക്കാൻ കർഷകർക്ക് വഴിയൊരുക്കിയെന്ന അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

മൻ കി ബാത്ത്

വാല്യം- 3

മൻ കി ബാത്തിന്റെ മൂന്നാം വാല്യം ചുറ്റുമുള്ളവരുടെ ജീവിത നിലവാരം ഉയർത്താനായി പരിശ്രമിച്ച വിവിധ മേഖലകളിലുള്ള മനുഷ്യരുടെ ജീവിതത്തിലേക്ക് വെളിച്ചം വീശുന്നു.

കോവിഡ്-19 ശ്രീനഗറിലെ തടാകങ്ങൾക്കരികിലെ ജനങ്ങളെ രോഗാതുരരാക്കിയപ്പോൾ താരിഖ് പത്ലു അവർക്കായി ഒരു ബോട്ട് ആംബുലൻസ് തന്നെ നിർമ്മിച്ചു.

മൊൻ ഷുഗു എന്ന, 1,000 വർഷം പഴക്കമുള്ള, അസ്തമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആദിവാസി ഗോത്ര കലയാണ് കടലാസ് നിർമ്മാണം. ഇതിനെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാൻ നേതൃത്വം നൽകി, ഡസൻ കണക്കിന് തൊഴിലാളികൾക്ക് തൊഴിൽ കൊടുത്തത് മാലിങ് ഗോംബു എന്ന അരുണാചൽകാരനാണ്.

സമുദ്ര നിരപ്പിൽ നിന്ന് 14,000 അടി മുകളിൽ തണ്ണിമത്തൻ വളർത്താമെന്ന് നിങ്ങൾക്ക് കേട്ടുകേൾവിയുണ്ടോ? ഉർഗെയ്ൻ ഫണ്ട്സോഗ് എന്ന പുത്തൻ കർഷകൻ അത് യാഥാർത്ഥ്യമാക്കി.

പ്രധാനമന്ത്രി നരേന്ദ്രമോദിയുടെ ജനകീയ റേഡിയോ പ്രോഗ്രാമിൽ നിന്നെടുത്ത ഈ കഥകൾ സാധാരണക്കാർ ചെയ്ത അസാധാരണ പ്രവൃത്തികളെ കുറിച്ചുള്ളതാണ്.

₹90

www.amarchitrakatha.com

ISBN 978-81-19242-96-2

9 788119 242962